

Den gheestelijcken echo

Johanna de Gavre

bron

Johanna de Gavre, *Den gheestelijcken echo*. Weduwe van Joris Willemsens, Antwerpen 1694

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/gavr001ghee01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

**Seer Eerwaardighen Heer
Mijn Heer Egidius vander Schelstraten Canonick vande seer
vermaerde Cathedrale Kercke van onse Lieve Vrouwe tot
Antwerpen,**

Eerwaardighen Heer,

Met wat iever, sorghe, ende neerstigheydt V.L. Eerwaardigheydt besorgt is, soo voor het tijdelijck als het eeuwich welvaeren van alle menschen, daer van heeft niet alleen onse wijdt vermaerde stadt Antwerpen, maer alle andere omliggende steden van over veel iaeren de experientie ende eene waerachtighe preuve, soo door het daghelijckx visiteren ende be-

soecken van soo menighe Cloosters met beslotene ende aen Godt toegewijde Religieusen, tot het aenhooren van hunne biechte, gheven van gheestelijcke instructien ende vermaeninghen soo aen ieder der selve en het perticulier, als oock in hunne devote vergaedinghe ende Capittel-huysen, als op publiecke predick-stoelen in't generael, soo tot instructie ende opweckinghe inde deught ende liefde Godts voor de eerst beghinnende, en die noch ionck en onervaeren zijn inde hemelsche ende goddelijcke wetenschap, tot troost ende courageringhe vande ghene die somtijds in eenighe swaermoedicheydt mochten komen te vervallen, ende tot versterckinghe vande ghene die met vollen loop alles wat buyten Godt is zijn verachtende, ende hun selven gheheelijck tot de liefde Godts overghevende, alle het selve oock mededeelende aen alle de ghene soo gheestelijck als werelijck, die hun onder V.L. Eerw. seer wijse gheestelijcke bestieringhe zijn onderworpende: maer noch aldermeest comt sulckx uyt te schijnen ende te blijcken inde vergaedinghe door V.L. Eerw. gheinventeert, inghestelt, ende begost van alle verlaetene ende arme kinderen; de selve als opsoeckende, ende by een vergaederende in een Schole onder den tijtel, van generale arme schole, tot opqueeckinghe ende instructie soo in't gheestelijck als

werelijck, van alle verlaetene ende arme kinderen, daer toe besorgende seer devote ende ghestichtighe gheestelijcke Dochters, om als Meesterssen de selve bequaem te maecken om naermaels hunnen cost te connen winnen, alle deughden in te drucken, om soo oock aen Godt aenghenaem te connen zijn; wel wetende dat alle deughden ende goede oeffeninghen van inde ionghe iaeren moeten inghedrukt worden, daer toe ghebruyckende soodanighe middelen ende eene soo loffelijcke ende prijsbaere maniere, dat de omligghende steden daer van informatien ende instructien comen haelen, op hope het selve naerghevolght te connen worden, door gheestelijcke ieveraers, die sy daer toe op V.L. Eerw. exempel mochte aenmoedighen: ende alsoo ick oock geerne, soo veel mogelijk waer, eenighsints participant soude zijn in soo goddelijcke wercken; en wel metende dat niet alleen het ghemeyn spreek-woordt, maer oock selfs Godts woordt te zijn, (te weten) alle gheesten loven den Heere, ende vereert den Heere met ghesangh ende snaeren ghespel &c. Soo heb ick volghens mijn cranck vermoghen my gheheelijck begheven tot het componeren van eenighe gheestelijcke Liedekens om die in druck te laeten uytgaen, onder den tijtel vanden Gheestelijcken Echo, gheseyt het nieuw boeck der gheestelijcke sanghen. Ick wille,

hope, dat de selve weerdich ende dienstigh sullen ghevonden worden, niet alleen om door alle Religieusen ende Beggijntiens, gheestelijcke Dochters, onghetrouwde ende ghetrouwde personen, maer oock in alle publiecke scholen ende vergaedinghen ghesonghen te mogen worden, om daer door oock alle godtvruchtighe zielen tot de volmaecktheydt te helpen voorderen, ende dat V.L. Eerw. dat sal weerdigh oordeelen aende selve te distribueren, op dat daer door hunne herten dickwils met een goddelijck ghepeys tot het hooghste goet mochte ghestiert worden. Ende alsoo desen mijnen arbeydt ende boecxken is als eene ionghe arme verlaeten weese, die oock noodigh heeft eene stercke hulpe ende voorstandt om niet onderdruckt sonder vruchten onbekent te blijven, maer tot volcomen perfectie te moghen gheraecken tot dienste ende salicheydt van alle menschen, soo is dat ick het selve opdraghe ende stelle onder V.L. Eerw. bescherminghe ende seer wijse voorsichtighe directie met vast betrouwen in Godt, dat ist saecke dat het weerdich is door V.L. Eerw. aenghenomen te worden, dat het niet alleen en sal becomen sijnen vollen voorspoet, ende het eynde waer toe het ghemaect is: maer dat het oock bevrijdt sal zijn van alle nijdighe quaede tonghen, opspraecke ende correctie van sommige verwaen-

de scherpsinnighe personen, die somtijds meer studie maecken, en maer verstandt en hebben om de goede intentie en goede wercken van andere te besmallen, bemurmuren, berispen, en te willen corrigeren als met der daet te thoonen hoe sy bequaem zijn om selfs iet goets te commen maecken ende uytwercken. Ghelieft dan desen mijnen arbeydt in danck te nemen, ende onder V.L. Eerw. seer voorsichtighe ende wijse directie ende bescherminghe schrijvende, sal soo ionghe, teere gheestelijcke spruyten metter tijdt sijnen volcomen wasdom ende voortganck inde herten van alle menschen becomen tot haerder ziele salicheydt, Godts eer ende glorie, Godt daer voor ende voor V.L. Eerw. persoon ende salicheydt biddende, ende my aen V.L. goede gratie, ende inde ghedachtenisse van V.L. Heylighe Sacrificien recommanderende blijve

Met alle ootmoedigheyt altijt bereyt tot U.L. Eerw. dienst I.D.G.

Goet-ionstigen leser.

GHelijck niet sonder reden den gheleerden Thomas à Kempis eene van sijne boecken gheintituleert heeft *De Naervolginghe Christi*, om dat hy daer in leert, hoe dat wy in alles Christum moeten trachten naer te volghe; soo is het oock niet sonder reden, dat dit boecxken ghe-naemt wordt den *Gheestelijcken Echo*, om dat daer inne gheleert wordt door gheestelijcke Liedekens ende rijm Dichten, hoe wy ons in alles tot Godts wille moeten voeghen, sijne goddelijcke inspraecken waer-nemen, ende met woorden ende wercken beantwoorden; Want ons gheheel leven moet ende magh niet anders zijn als Christum in alles navolgen, ende ghelijck als eenen *Echo* weder-galmen, ende aen sijne goddelijcke inspraecke met woorden ende wercken beantwoorden, ende om dat Godt oock expres commandeert dat de menschen hem soudent loven ende dancken met ghesangh ende snae-

re ghespel, ontwijffelijck niet alleen om onse ziele daer mede te vermaecken, als zijnde een voorbeeldt van eenighe hemelsche ghenuchte, waer het ghehoor benevens alle de andere sinnen oock sijn volle voldoeninghe sal ghenieten, maer oock om dat den mensch, die dickwils met swaermoedigheydt soo door flauwhertigheydt in Godts dienst als daghelijkschen arbeyt en verdriet, soude verlicht ende vermaeckt worden, ende sijnen gheest in Godt te connen herstellen, soo hebbe dan (ghedreven zijnde om de liefde Godts tot het welvaeren ende ziel salicheydt van alle menschen) na mijn cranck vermoghen dese gheestelijcke Liedekens ghecomponeert, ende met den druck ghemeyn ghemaect; want hoe grootelijckx dat soodanighe gheestelijcke Liedekens daer toe dienen, jae noodigh zijn, verclaert ons seer wel den Heylighen Chrysostomus, *Homilia in Psal. 41*. Daer en is niet, seyt hy, dat de ziele soo crachtelijck op-recht, en op-gherecht beweeght, vande aerde verlost, ende eenen geur gheeft vande liefde des wijsheydt, (haer dienende om te spotten met alle de aertsche saecken) als een goddelijcke dicht met maete ende ghetal ghemaect; want onse natuer verheught haer soo inde

dichten, ende heeft soo groote over-een-cominghe met die, dat oock de spraeckeloose kinderen door liedekens van haere voesters worden ghesust in haer weenen, ende beweeght tot rust ende slaep, oock de reysers in hunne reyse, ende landts-lieden in hunnen acker, ende soo alle andere soorten van mneschen versoeten de bitterheydt van hunnen arbeydt, met het singhen der Liedekens, het welck al gheschiet om dat de ziele tusschen den arbeydt, hoorende het Liedeken, vint versoetinghe vande moeyelijckheydt.

Ten tweeden, soo sullen ons oock dese gheestelijcke Liedekens dienen als een teghengift teghens alle quaedt, tot het welcke onse bedorven natuer soo seer is gheneghen, ghelijck ons leeren veel heylighe Leeraers, oock volghens het exempel van David 1. *Reg.* 16. Dat hy spelende op sijne Herpe devote dichten, verjoegh den quellenden gheest van Saul; alsoo sullen ons oock dienen dese Liedekens om den quaeden gheest van alle ondeughden, onnutte droefheydt, ende becoringhe soetelijck te verjagen.

Ten derden, sy sullen ons dienen, om ons herte van sijne ghewoonelijcke verstroeytheden te ontstelen ende op te rechten

tot Godt, omdaer door tot de goddelijcke inspraecke bequaem en die weerdigh te worden, dient het exempel van den Propheet Eliseum in het vierde boeck der Coninghen in't 3. Cap.

Ten vierden, soo dienen ons de gheestelijcke dichten ende Liedekens, ende zijn de alderbequaemste instrumenten, om Godt almachtigh te loven ende te dancken, ende te volbrengnen het gheneden Conincklijcken Propheet David practiseerde ende seyde: Ick sal Godt loven in alle tijden, altijd sal Godts lof wesen in mijnen mondt; eensdeels om dat door de selve de weldaeden des Heeren lichtelijck ghedruckt worden inde memorie, want men een dicht-schrift ende Liedeken beter onthout als een ander, ten anderen oock om dat dese zijn een teecken van den Lof sangh des Heeren, die een blijdschap des herten betaemt, ghelijck onder de goddelijcke diensten in de Kercke ons voorgedaen wordt, daer-en-boven oock om dat Godt almachtigh, hebbende alle saecken in ghetal, ghewichte, ende maeten ghestelt, *Sap. 2.* En naervolghens in een sekere eendracht en proportie soo is dat hy oock besonderlijck ghenuchte neemt, seght den Heylighen Augustinus 6. *Musicae* inde Harmonie vande

gheproporsioneerde dichten, daerom soo hebben veel heylighe personen dien middel aenghenomen tot dancksegginghe ende lof des Heeren, als Moyses met sijne Suster *Exod.* 15. Anna de moeder van Samuel 1. *Reg.* 2. Den Propheet Jsaias *Cap.* 12. De dry kinderen inden Oven van Babylonien *Dan.* 4. David in alle sijne Psalmen, Simeon *Luc.* 2. Ende in het nieuwe Testament den spiegel van alle deughden ende danckbaerheydt, de Heylighe Maghet ende Moeder Godts MARIA, de welcke soo haest als sy ontfanghen hadde het eeuwich Woordt des Vaders in haer Maeghdelijk lichaem, begonst te singhen den *Magnificat*, en is hier inne naerghevolght van seer veel heylighe personen, soo dat wy ons selven ende alle behoorders daer door oock sullen leeren in Godts weghen te wandelen, naer dese gheestelijcke Liedekens met aendachtigheydt luysterende, want wy daer inne sullen vinden hoe Godt van ons wilt bemint ende ghedient zijn, ende hoe wy ons herten altijd tot Godt moeten stieren, ende ons in alle voorvallende occasien moeten draghen, want Godt ons door de selve somtijds sal comen berispen van onse begaene fauten, onghetrouwigheydt, ende onstantvastigheydt in sijnen

dienst ende liefde, andermael vertroosten in onse soo inwendige alsuytwendige tentatien, quellinghe, cruysen, sieckte en afflictien, op andere tijden ons instorten eenen vloet van hemelsche soetigheden, al het welcke middelen ende goddelijcke liefdes practijcken zijn, om ons tot hem te trecken, ende te doen loopen, ghelijck den Wijsen-Man seght, inden geur van sijn wel-rieckende salven: en aenghesien dat ons gheluck ende saligheydt (volghens het schrijven van alle heylighe ende in Godt verlichte mannen ende Leeraers) bestaet dat wy ons met hert, ziel en sinnen, ende metter daet gheheelijck luysteren ende voeghen naer alle goddelijcke inspraecken ende predicatien, oock door den middel van gheestelijcke Liedekens ende rijm-dichten: maer dat wy de selve wel moeten waernemen, ende met eene ghetrouwe beantwoordinghe aen sijn goddelijcke gratien ende inspraecke te voldoen, soo dat ons gheheel leven niet anders en is, noch en magh zijn, als eene oprechte naervolginghe Christi, en dat wy als eenen *Echo* beantwoorden op alle sijne goddelijcke wetten, gratien, ende inspraecke: soo dat ick (in Godt) ver-

hope dat ghy in desen gheestelijcken *Echo* sult vinden veele geestelijcke Liedekens die u sullen connen dienen om profijtelijck de goddelijcke stem te aenhooren, ende leeren die waer te nemen, besonderlijck de selve met aendachtigheydt lesende, singhende ofte aenhoorende: ende ghelijck wy wel weten, hoe wy uyt ons selven niet en hebben, maer dat alles uyt Godt comt, soo ist oock dat alles wat goet ende wel uytghedruckt in dit boecxken mochte wesen, voort-comt uyt Godt, door sijnen heylighen Gheest (met my onweerdigh) als een instrument daer toe vercoren, uytghewerckt, aen wien de eere daer van toecomt, soo dat alle het ghene dat daer inne aen den goet-jonstighen Leser ende toehoorders niet wel en mochten schijnen uytghewerckt ende ghestelt te zijn, dat ghelieven toe te schrijven aen mijn cranck ende cleyn verstandt, ende dat ick de goddelijcke insprake somtijdts my onweerdigh maeckende, die niet wel en hebbe ghekent, nochte weten waer te nemen naer behooren, daer over aen Godts bermhertigheydt vergiffenisse vraghe, ende aen den goet-jonstighen Leser ende toehoorder versoecte, dat mijn misverstandt ghelieve te excuseren, ende de foute daer in begaen

te suppleren, ende desen mijnen arbeydt in danck te nemen, ende met my te segghen:
Aen Godt alleen zy alle eere ende glorie.

Soli Deo omnis honor & gloria.

***Gheseyt het nieuw boeck der gheestelijcke
Sanghen, vervult met nieuwe gheestelijcke
Liedekens, dienende tot instructie en
opweckinghe, troost en versterckinghe inde liefde
Godts, ende tot het becomen van volle
contentement, ruste ende vrolijckheyd van gheest
voor alle Godt-minnende zielen
Ghemaect door J.D.G. de wereldt ende haeren
aenhangh om de liefde Godts verachtende.***

*Soli Deo omnis honor & gloria.
Aen Godt alleen zy alleen eer en glorie.*

Godtvruchtighe intentie des Auteurs.

**Op de wijze: *Van den Antwerpschen Ommeganck. O Antwerpen vol
triumphe.***

1.

*IEsus oorspronck van het leven
En begin van alle goet,
Hert en geest dat wordt gedreven
En beweeght in mijn ghemoet,
Heel ontfonckt door minnen brandt,
Als een suyver offerhandt*

U te doen ô alderhooghste Majesteyt;
 Van dit cleyn instrument,
 Door uwen gheest gheprent
 Als een acte van danckbaerheyt:
Jesus die eenwesigh zijt
 Met des Vaders mogentheyt,
 En des werelts, werelts, werelts heel gheluck,
 Door dat groot rantsoen,
 't Geên gy den mensch quaemt doen,
 Ons verlost hebt uyt den druck.
 O eeuwigh wesen!
 Dat noyt volpresen
 Van mensch oft Enghelen en can wesen.
 Ontfanght dees cleyn schenckagi van desen.
 2. 'k Wensch, ô Heer, dat al de letters,
 Jedes sylb', jeder woort,
 Kost in't hert van al de ketters
 Hun bekeeringh brengen voort
 En aen menigh ydel tuyt,
 Die vrouw Venus heeft voor bruyt,
 Diende voor een clincken claer trompet,
 Die in den jonghsten dagh
 Meer dan den donder-slagh
 Gans de wereltdt in roeren set:
 En in't hert van jeder mensch,
 Dat hier leeft naer uwen wensch,
 Cost ontsteken, steken, steken heel in brant,
 Op dat u Majesteyt,
 Vol van grootdadigheyt,

Wierdt ghe-eert aen alle cant.
 Ghy zijt mijnen Godt, en ick ben u slave,
 Vernedert u ontfanght dese gave,
 Stelt my voor loon in d'hemelsche have.

De Siel ghestelt ende woestijn van dese wereltd, beweent haer ballinckschap, en soeckt troost by den Echo dieer plaets.

Op de Wijse: 'k Heb menigh pint en can.

1.
 LEstmael op eenen dagh
 Hoorden ick een beclagh,
 Tusschen de hooghe berghen,
 My docht het was een ziel,
 Die daer haer self onthiel,
 Den *Echo* quam te terghen,
 Sy riep en vraeghden hem
 Gheduerigh wederom;
 Het scheen dat haere stem,
 Schier tot den hemel clom.

2. De clachten inden mont,
 Vol suchten haers herten gront,
 De ooghen vol van traenen,
 De handen in het haeyr,
 Al dolend' hier en daer,
 Den *Echo* quam te praemen:
 Ghy die woonachtigh zijt
 Hier in dees eensaem pleck,
 Daer ick soo langhen tijt

Heb g'houden mijn vertreck.

3. Wanneer sal zijn het ent
Van dees mijn swaer ellent;
Van dit mijn droevigh leven,
Ick die ghelijck een wees
Om Godt, vol ancxt, vol vrees
Verslijte heel mijn leven,
Mijn jaeren gaen voorby
met suchten, en gheween,
Om dat ick noch verbey
In traenen dal alleen.

4. 'k En vind' geen creatuer,
Die my uyt liefde puer
Mijn traenen af sal vaeghen,
Mijn hoop' die is ten ent,
'k En can, 't'is Godt bekent,
Niet langher meer verdragen,
Ick heb mijn ziel ghestilt,
Soo dickx als ick vermagh,
't Is heden, soo't Godt wilt,
Misschien den lesten dagh,

5. En siet nu is voorby
Ghegaen, in slaverny
Soo menighe van jaeren,
Dat ick in dees woestijn,
Ghelijck een mensch alleijn,
Mijn sinnen moet vergaeren,
Troost my, soo veel ghy cont,
Die droevigh leef altoos,
Laet *Echo* inden gront,
Eens hooren uwe voos.

De Siel wenscht ontbonden te zijn, maer de goddelijcke inspraecke onderwijst haer (by form van Echo) het Cruys te beminnen.

Op de Wijse: Herders hy is gheboren.

1.

De Siel.

Sup. O Hemelrijck vol welden!
Paleys vol alle vreught

Echo.

Ten. Vreught dient tot een vergelden,
Van de oprechte deught,

De Siel.

Sup. Naer u mijn ziele haeckt,

Echo.

Ten. Haeckt om te zijn volmaeckt,

De Siel.

Sup. Om daer in vreugt te zijn,

Echo.

Ten. Sijn moet gy noch in pijn.

2.

De Siel.

Sup. Dit leven soo gepresen
Is my een droeve doot,

Echo.

Ten. Doot moet g'aen alles wesen
En van begeerten bloot,

De Siel.

Sup. O leven, leven droef,

Echo.

Ten. Droef leven dient tot proef,

De Siel.

Sup. Waerom blijf ick hier vast?

Echo.

Ten. Vast op Godts wil u past.

3.

De Siel.

Sup. Langh duert mijn pelgrimacie,
Vervult met smert en druck

Echo.

Ten. Druck dient u voor passagie
Tot u eeuwich geluck:

De Siel.

Sup. Comt doot, comt rasch en snel,

Echo.

Ten. Snel doot u vleesch rebel,

De Siel.

Sup. En laet my gaen in vreught,

Echo.

Ten. Vreught scheidt hier inde deught.

4.

De Siel.

Sup. Eylaes wie hout my tegen!
Dat ick moet blijven hier,

Echo.

Ten. Hier cont g'u quaet afwegen
In plaets van 't Vagevier,

De Siel.

Sup. Waer ick dit leven queyt;

Echo.

Ten. Quijt maeckt in sinnelijcheyt,

De Siel.

Sup. Dan waer mijn ziele stil,

Echo.

Ten. Stil weest met *Jesus* wil.

5.

De Siel.

Sup. Waer ick maer eens ontbonden:

'k Waer haest tot u ghevlucht,

Echo.

Ten. Vlucht in Heer *Jesus* wonden
Nemt in't Cruys u genucht

De Siel.

Sup. 'k *Ben* immers een Godts kint

Echo.

Ten. Godts kint, Godts Cruys bemint:

De Siel.

Sup. En daerom mach ick heel
Wenschen mijn erf-deel.
6.

Echo.

Ten. U erf-deel mocht gy wenschen,
Maer wenscht oock dagh en nacht,
Om hier van alle menschen
Te zijn bespot, veracht,
U erf-deel soo verdient,
't Gheen gy wensch en bemint,
Door lijden, Cruys en pijn,
Om erfgenaem te zijn.

De Siel aenbidt het Cruys Christi, en vraeght ghesterckt te worden door de vruchten des levens.

Op de Wijse: *Helas Je suis abandonné.*

1. O Heyligh Cruys, ô weerden schat!
Ick buygh mijn knie voor u met weerdicheden,

En storte voor u al mijn ghebeden,
 Die zijt besproeyt met Christus dierbaer nat,
 Aen u soo hongh die rype vrucht,
 Die ons bevryt van alle onghenucht,
 Den beet van Adam had ons ziel doen sterven,
 Door u, ô Cruys!
 Hebben wy weer gaen erven,
 't Recht tot s'hemels huys.

2. Rust-plaetse vanden grooten Godt,
 Op wien den hooghsten Coninck heeft ghelegghen,
 En sijn victorien verkreghen,
 Den duyvel, wereldt en de hel bespot,
 Schat-camer die besloten hiel
 Den Sone Godts met lichaem ende ziel,
 Aen u soo zijn gheopent die vyf Wonden,
 Waer onsen gheest
 Wordt heel gherust ghevonden,
 In s'wereldts tempeest.

3. Ghy zijt ghetuyghen van't verbont,

Dat tusschen Godt den Vader, ende menschen
Is vast ghesloten, naer ons wenschen,
Daer self den Sone Godts voor borghe stont,
Den preck-stoel van Godts waere leer,
Den gulden autær, waer op dat den Heer
Aen Godt den Vader sich heeft opghedraghen,
Als een rantsoen,
En gaf ten selven daeghen
Ons den vrede soen.

4. O glorieusen palm-boom!
Onder wiens schaduwe de bruyt komt rusten,
Swemt inde beke der wellusten,
Pluckt van sijn soete vrucht tot vyants schroom,
Ghy die eertijds in't heyligh lant,
Als eenen boom des levens stont gheplant,
Laet mijne ziel die vrucht des levens smaecken,
Om door die speys
Versterckt zijn, te gheraecken
Daer ick henen reys.

De Siel wenscht om de vreught des hemels te ghenieten, maer wordt door de goddelijcke inspraecke onderwesen, om haer te begheven tot het uyt roeyen der ghebreken, en het beoeffenen der deughden.

Op de Wijse: *Geluckigh is den mensch (oft) als van liefde gewont.*

De Siel.

1. O Hemels soete vreught! naer u is mijn verlanghen,

Den Enghel.

Oeffent de waere deught, wilt altijd Godt aenhanghen,

De Siel.

Wanneer sal my den Heer eens helpen uyt dees pijn?

Den Enghel.

Soo haest, ô lieve ziel, als ghy volmaect sult zijn.

De Siel.

2. Volmaecktheydt is wel schoon, maer daer valt veel te strijden,

Den Enghel.

Wel meynt ghy tot de croon, te komen sonder lijden;

De Siel.

Iae maer ick houd' veel meer van minnen als van pijn,

Den Enghel.

O ziel ghy moet altijd, in alles te vrede zijn.

De Siel.

3. Moet ick dan druck en pijn, met bly ghemoet aenveerden?

Den Enghel.

Iae ziel dat moet soo zijn, dat Godt gheeft, neemt in weerden:

De Siel.

Mijn hert voor't lijden beeft, maer min en troost is soet;

Den Enghel.

O ziel! al wat Godt gheeft, moet altijd wesen goet.

De Siel.

4. 't Valt de natuer wat hart, sijn selfs altijd te sterven;

Den Enghel.

't Is oock wel moeyte weert, om't eeuwich rijck te erven'

De Siel.

Wel nu ick ben te vre, al ist dat 'k somtijds sucht,

Den Enghel.

Godt die sal helpen me, die ziel die tot hem vlucht.

De Siel.

5. 'k Omhels dan rust oft strijdt, al wat my Godt wilt geven,

Den Enghel.

't Is eenen corten tijdt, die ghy hier hebt te leven,

De Siel.

Al valt het somtijds suer, 't is Godt die't gheeft en loont,

Den Enghel.

Verwinnaer der natuer, sal naermaels zijn ghecroont.

De Siel seght adieu aen den sinnelijcken mensch.

Op de Wijse: 'k Segh adieu mijn afgodin. (ofte) t' Is goet Capucien te zijn.

1.

De Siel.

ADieu gy verkeerden mensch
Adieu lockaes tot de sonden
'k Heb noyt rust in u gevonden,
Noch gecregen't geen ick wensch
Gy in plaets van sorgh te dragen,
Voor u ziel soo delicaet,

My lichtveerdigh comt te wagen,
In verdoemelijcken staet.

2.

Den Mensch.

Wel wat wilt mijn ziel begaen;
't Schijnt gy oorlogh comt verclaeren,
Tegen my die soo veel jaeren
U in alles heb voldaan,
Ick heb immers t'allen tijden
Inghevolght uwen lust,
Wilt u dan met my verblijden,
Leeft mijn ziele, leeft gherust.

3.

De Siel.

Ach ick sien 't perijckel groot
Dat daer hanght over ons beyde
Adieu sinnen-lust ick scheyde,
Eer ons naeckt de bitter doot,
Liever wil ick altijd derven
Eer, wellusten, en plaisier,
En mijn selven te versterven,
Dan te gaen in't eeuwich vier.

4.

Den Mensch.

Isser dan soo veel aen vast,
Eer en wellust te ghebruycken,
Hert en siel daer toe t'ontluycken
Dat ons welvaert staet in last,
'k Wil my liever naer u voegen,
Langhs de rechte deughden baen,
Tot ons bey eeuwich genoeghen,
Naer des hemels vreught te gaen,

5.

De Siel.

Snyt dan af al ydelheyt,
En gaet in de enghe wegghen,
Oft u mede gaet oft teghen,

Met Godts wil te vreden zijt,
 Wordt g'hierom veracht, mispresen,
 Uytgelachen als een sot,
 Denckt dat Godt het hooghste wesen,
 Is om uwen't wil bespot.

De Siel overdenckt de scherpe rekeninghe die ghevraeght sal worden vanden verloren tijdt.

Op de Wijse: *Wat gaet den weerden Priester aen.*

De Doodt.

1. O Mensch, ô ziel wie dat ghy zijt,
 Den tijdt is hier dat ghy moet scheyden,
 Gheeft rekeningh van uwen tijt,
 Gheen tijdt en isser meer om beyden.

De Siel.

2. Can ick den reken-boeck insien,
 Die heb gheleeft soo menigh teyden,
 Sonder te maecken rekeningh,
 En nu den tijdt is van te scheyden.

De Doodt.

3. Ghy hebt ghehadt soo menigh jaer,
Iae maenden, daghen, ooghenblicken,
Om uwen boeck te maeken claer,
En u affaires te beschicken.

De Siel.

4. Eylaes voorby is nu den tijt,
Die ick had om my te bereyden,
'k Staen sonder rekeningh en tijt,
Die tijdt had, en noch tijdt verbeyden.

De Doodt.

5. Staet vry verbaest van vrees en schrick,
Denckt eens hoedanigh is het eynden,
Dit is den lesten ooghen blick,
Eylaes tot wie sult ghy u weynden.

De Siel.

6. Bermhertigh Heer, bermhertigh zijt,
Straelt op my u bermhertigh wesen,
Vergheeft my den verloren tijt,
'k Staen tusschen hoop' en bitter vreesen.

De Siel kent dat eer, rijckdom en wellusten vol ellenden, bitterheydt en perijckel der zielen is.

Op de Wijse: Van het bidden, van het smeecken. (ofte) Mijn vrindinne doet my open. (ofte) Gelijck eenen visch naer t'water.

1. LLeven mensch waer wildy henen,
Soeckt ghy Godt oft d'ydelheydt,
s'Wereldts vreught is haest verdwenen,
Ondermenght met bitterheydt,
Gheen ghenuchten, sonder suchten,
Noch gheen vreughden sonder pijn,
Gheen verblijden, sonder lijden,
Can op d'aerde te vinden zijn.

2. Alle soet heeft bitterheden,
't Vleesch vermaeck baert smert en pijn;
Die naer eer jaeght, wordt beneden,
Jeder selfs ghe-eert wilt zijn
Domme sinnen, condy minnen

Een verganckelijcke vreught,
s'Wereldts wetten, wilt op letten,
Heel den handel niet en deught.

3. s'Wereldts goet met moeyt vergadert,
Men verliest met droefheydt groot,
In't ghebruyck veel vrees u naedert,
En op't lest de bitter doot,
Cort ghenieten, lanck verdrieten,
Vol leetwesen en berou,
Droeve tijden, naer de blijden,
Lichtelijck u volghen sou.

4. Eer, wellusten en rijckdommen,
Doet die daer sijn rust in nemt,
Naer't misbruyck de ziel verdommen,
En van't hooghste goet vervremt,
Schoon uytwendigh, maer ellendigh,
Al dees wereldts minnaers zijn,
Als hun't leven, sal begheven,
En van alles verlaeten zijn.

5. Al dees wereldts ydel saecken,
Is maer eenen blooten schijn,
Die van buyten 't vleesch vermaecken,
En van binnen dorstigh zijn,
Opgheblasen, vise vassen,
Opghepronckte loterey,
Vol van nieten, en verdrieten,
En ellenden alderley.

6. Al die hier sijn deel wilt hebben,
Van des wereldts schyn plaisier,
Wandelt over spinne webben,
Locht ghebreyt over't helsche vier,
Sy can breken; maer niet spreken,
Sijt ghewaerschouwt cameraet,
Ghy cont sincken, en verdrincken,
't Helsche backhuys open staet.

De Siel wordt vermaent de wereltd te verlaeten.

Op de Wijse: *Claire fontaine.*

1. O Siel waerom ist dat ghy soo vertoeft,
Ghy hebt de wereltd lanck genoegh geproeft,
Ghy kent dat haere vreught is bitterheyt,
Hoe komt dat ghy daer noch niet uyt en scheyt.
2. Waerom blijft ghy dus dwaelen hier en daer?
En stelt u selven in soo groot ghevaer,
Wilt ghy voor honinch kiezen het fenijn,
Voor't eeuwich licht, het s'werelts valschen schijn.
3. Tracht gy naer eer oft vrientschap vanden mensch
Eylaes al kreeght gy t'al naer uwen wensch,
Hebt ghy hun somtijdts maer een woordt misseyt,
Ghy zijt de gratie van den mensch weer quyt.
4. Ghy seght dat bitter is al s'wereldts vreught,
En haeren heelen handel niet en deught,
Verlaet dan 't goet dat vol is van ellent,

En kiest het goet dat nimmermeer en ent.

5. Peyst eens, naer s'werelts vreugt, soo volgt de hel,
O lieve ziel 't en is gheen kinder-spel,
Thoont in't verkiesen dat ghy wyser syt,
En kiest de deught die u ten hemel leyt.

De Siel neemt haer af scheyt vande werelt, en seght eeuwigh adieu.

Op de Wijse: *Liefste ghepresen soetste Enghelin.*

1. ADieu ô wereldt, vrou Venus met u kint,
Seer schoon zijt ghy bepeirelt,
't Gheen den armen mensch verblint,
Ghy met u oversoete tael
Beschenckt u dienaers met regael,
Ghemenght met wijn,
Daer sy noch me vrolijck zijn,
Foy wereldt valsch van schijn.

2. Ghy houdt och aermen
Soo menigh mensch in bant,

Die hier ellendigh kermen,
En oock naermaels inden brant,
O leer-meesters van alle quaet!
O roovers bosch vol van verraet!
Daer cleyn en groot
Wordt al streelende ghedoot,
Al rustend' in uwen schoot.

3. Verwaende vrouwe,
En wispelturigh wijf,
't Souw my te spaey berouwe,
Mind' ick langher u sot bedrijf,
Adieu ô speel-hof vol krackeel;
Want my den hemel valt ten deel,
Ick segh voor al,
Den adieu met bly gheschal,
En noch eeuwich segghen sal.

Samen-spraeck met de Siel en de Wereldt.

Op de Wijse: *Parlons d'amour.*

De Siel.

O Valsche wereldt ick wil u verlaten,
Want uwen handel en deught niet een sier,
U ydel vreught can my niet meer vermaecken,
't Gheen ghy my biet, en is maer schijn plaisier.

De Werelt.

2. Holla ghy mist wilt u eerst wel versinnen,
Eer ghy beghint, siet dat u niet en rouwt,
Sy zijn vol vreughden al die my beminnen,
Leeft in plaisier, en u op my betrouwt.

De Siel.

3. U spotterny heeft my ghenoegh bedroghen,
Want al u vreughden zijn in druck vergaen,
Ghy spreeckt wel schoon, maer g'hebt altijd gelogen,
Ick vind' my noch met ydel handen staen.

De Werelt.

4. Vreught en wellust heb ick altijd ghegheven,
Pracht, gelt en goet, glorie, eer en faem,
Ghebruyckt dat hier, maer in het ander leven

Gaet daer ghy wilt, 'k en treck my dat niet aen.

De Siel.

5. O dwaesen mensch zijt ghy soo dom van sinnen,
Mint ghy noch die haer minnaers soo verlaet;
Ick vlucht van u ô vreedde tyraninne,
'k En min gheen goet dat met de doodt vergaet.

De Siel veracht de wereldd, en glorieert om dat syse verlaeten heeft.

Op de Wijse: *La Marionette* (ofte) *Vitse picken.* (ofte) *Koecken backen.*

1.

HOort, hoort ghy domme sinnen,
Die de werelt zijt toghedaen,
Eylacen hoe zyde soo blint,
Sy en steeckt maer u handen vol wint,
s'En soeckt niet dan u te verleyen
Met haer veleyen,
U van't hooghste goet te scheyen,
Siet eens wat dan ge'bemint.

2.

s'Heeft gal in't herte verborgen
Maer gesuyckert in haeren mont,
Haer binnenste is vol quaet,
Haeren boesem is vol verraet,
Sy stect u als s'u schijnt te streelen,
Met voordeelen,

Smijt u siel in d'helsche weelen,
 Voor eeuwich in Godts haet.

3.

Haer vreught duert luttel uren,
 Ondermenghelt met droevigh quaet,
 Haer eer eenen corten tijt,
 Ghevoeyert met haet en nijt,
 Al die de werelt wilt behaegen,
 Moet niet vraeghen
 Waerom hy sich sal beclaegen,
 Tot in der eeuwigheyt.

4.

Voor my ick hebse verlaeten,
 Haeren handel die ben ick moe,
 Haer masker heb ick ontdaen,
 haer schoonichyt is vergaen,
 Geluckigh die hier Godt aencleven,
 Hun begheven,
 Om voor hem alleen te leven,
 En in sijn gratie staen.

De Siel wordt gheleert de verganckelijckheyt der aertsche saecken.

Op de Wijse: *Plus je vous voijs Philis plus je vous aime.*

1. Treckt af ô mensch u hert van d'aertsche saecken
 Want dat Godt niet en is, is ydelheyt,
 Een weynigh tijdt kunnen sy u vermaecken,
 Maer laes op't lest ist enckel bitterheyt.

2. Waer ist geluck 't geen g'eertijds hebt genoten,
Eer, welden, menschen vrientschap en ghenucht,
't Is snelder dan een pijl voorby gheschoten,
En laet in't hert maer menigh sucht op sucht.

3. Gheen aertsche goet en can de ziel versaeden,
Maer wordt daer door als met den windt ghevoeyt,
Kiest wel, ô mensch, kiest wel eer t'wordt te spade,
Kiest 't hooghste goet daer alle goet uyt vloeyt.

4. Die d'aertsche goet bemint worden bedrogen,
O ongheluckigh die de wereltd vleyt,
Seer licht wort men daer door van Godt ghetogen,
En daelen naer een droeve eeuwigheyt.

5. Naer heel den aerden bol met sijn rijckheden,
Can een verliefde ziel niet sijn verlust,
't Is Godt alleen die haer maer stelt te vreden,
't Is Godt alleen die haer begheerten blust.

De Siel verweckt haer selven gheen creatueren aen te hanghen, en verclaert hun oorlogh.

Op de Wijse: Capucien te zijn (ofte) De Siegniors die draghen Iustacors.

1. SYt ghy my ziel oock van de dwaese niet;
Die mint het gheen dat d'oogh aensiet,
Want al des aertsche saecken,
Soo ghy die maer in't minste aen en cleeft,
Connen onvrede maecken.

2. Wijs is hy en wel van Godt gheleert,
Die sijnen rugh de schepsels keert,
En alles laet ontvallen,
Allen dit leegh ende noodeloos ghetuygh,
Acht min als niet met allen.

3. O mijn ziel zijt ghy naer Godt verlust,
En neemt doch in gheen schepsels rust,
s'En connen u maer stooren,

Nemen van u den honich soeten vré,
Soo g'hun komt aen te hooren.

4. Weet dat ick den oorlogh verclaer,
Aen d'aertsche schepselen altegaer,
Niet eenen uytghecoren,
Soo sy meynen te streelen mijn ghemoet,
Hun moeyt sal zijn verloren.

***De Siel de werelddt verlaeten hebbende, comt Iesus haer versoecken tot
sijn bruydt, die sy oock haer trouw gheeft.***

***Op de Wijse: Maer oft g'eens open deet mijn schoon vriendinne. (ofte)
Adieu Philis ick gaen een ander minnen.***

Christus.

O Siel 'k staen voor u door, laet my eens binnen,
Want dat ghy wist hoe dat ick u beminne,
U hert sout ghy terstont voor my ontsluyten,
En al de ydelheydt laeten daer buyten.

De Siel.

2. Wat hoor ick hier, wat is dit voor een stemme;

Of voor een soeten gheest, mocht ick hem kenne,
 Die my soo minnelijck met soete treecken
 Inwendigh aen het hert comt aen te spreecken.

Christus.

3. Vraeght ghy wie dat ick ben, 't is u beminden,
 Die naer een lanck vertoef u hier komt vinden,
 Om mijne liefde, in u te verwecken,
 Om uwe ziel, alsoo tot my te trecken.

De Siel.

4. O soeten Bruydegom mijn eenigh leven!
 Ick heet u willecom, wilt my vergheven
 Dat ick door ydelheydt my heb vergheten,
 En uwe gratie soo lanck heb versteken.

Christus.

5. Ick com u wederom mijn gratie gheven,
 Mae rist dat ghy voortaan met my wilt leven,
 Soo moet ghy wereltdt met haer ydelheden,
 Plaisier en wellust, met de voeten treden.

De Siel.

6. O JESU 'k wil u gaen alleen behaeghen,
 Mijn ziel en leven wil ick voor u waeghen,
 Adieu ô wereltdt met u valsche schijnen,
 Die met u dienaers sult als roock verdwijnen.

De Siel verweckt haer selven om Godt, en sijns vertreck vlijtigh te volgen.

Op de Wijse: Lest lagh ick onder eenen boom.

1. RYst op mijn ziel 't is meer als tijt,
Wilt u ghepeys ten hemel stieren,
Denckt waerom ghy gheschaepen zijt,
Wat blijft ghy noch op d'aerde swieren;
Verlaet dit dal,
Wenscht naer den al,
Die uwe ziel alleen vernoeghen sal.

2. En soeckt u rust op d'aerde niet,
En wilt gheen schepsels meer aencleven,
Sy en zijn maer oorsaeck van verdriet,
Den vré en kunnen sy niet gheven,
Verlaet dit dal, &c. als boven.

3. Godt is alleen die't hert verblijt,
Gheen vreught en kan de ziel versaeden,

Peyst dat ghy hier een ballingh zijt,
Wilt allen aertschen troost versmaeden,
Verlaet dit dal, &c. als boven.

4. Al ist dat ghy hier wordt veracht,
Al vallen u de schepsels teghen,
Al wordt 't ghemoet somtijdts versmacht,
O mensch wat is daer aen gheleghen:
Verlaet dit dal, &c. als boven.

5. Dees aerd' is een ghevanghenis,
Wy woonen hier in s'vyandts landen,
Den hemel is ons erffenis,
O Heer verlost my uyt dees banden;
En uyt dit dal,
'k Wensch naer den al,
Die mijne ziel alleen versaeden sal.

Jesus schrijft de Siel voor sijn goddelijcke wetten en reghels.

Op de Wijse: *O liefste lief wanneer sal het wesen. (ofte) Hollandt, Zeelant vol practijcken. (ofte) Galathé alby haer schaepen.*

1. MYn lieve bruyt, mijn soete vriendinne,
In teecken dat ick u beminne,
Com ick u vriendelijck spreken aen;
Ghy hebt aen my u trouw ghegheven,
En aenghegaen een vast verbont,
Dees wetten heb ick u gheschreven.

2. Ghy moet u selven grondigh versterven,
s'VVerelts vermaeck en sinnen-lust derven,
En wesen als de wereltd doot,
Ontreect u van de creatueren,
En haer verganckelijcke vreught,
't Is buyten my ten kan niet dueren.

3. Ghy moet beminnen die u zijn teghen,
En tot hun welvaert zijn gheneghen,
Met jonsten, liefde toeghedaen,

Stort u ghebedt voor die u vervolghen,
Met spijt, injurie en verdriet,
En hout op niemant u verbolghen.

4. U eyghen liefde die moet ghy vergeten,
Spot, schimp en smaet voor soet op eten,
En bly zijn als ghy wordt veracht,
Mijn Cruys ghewilligh leeren draeghen,
Al valt het swaer aen de natuer,
Van gheen mishandelingh u beclaeghen.

5. VVilt ziel u selven niet turberen,
Over dat ick hier publiceren,
'k Heb u in alles voor ghegaen,
Tot alle leet quam ick my buyghen,
Mijn leven, lijden en mijn doot,
Sal hier van gheven een ghetuyghen.

De Siel ontfanght met danckbaerheydt de goddelijcke leeringhe.

Op de Wijse: Mijn hoop mijn leven. (ofte) Vanden Cock. (ofte) Van den aep van Brusselen.

1.

SOet zijn de tijden,
 Als Godt aen het herte spreckt
 Want sijn stem oock 't midden van het lijden,
 Wonderlijcke soetigheydt verweckt,
 Jesu Bruydegom der zielen,
 Voor wiens hooghe Majesteyt
 VVensch ick eeuwelijc te knielen
 Die't leven, wegh, en waerheydt zijt.

2.

Mijn ziel van binnen
 Is verliefte op u schoonheyte,
 En u gratieuse minnen,
 Heeft aen alles den adieu geseyt,
 g'Hebt aen my u wet gegeven,
 VVaer naer ick met vrolijckheyte,
 Eeuwelijck begheer te leven,
 En ontfangh met danckbaerheyte,

3.

Soet zijn de paeden,
 VVant gy ons hebt voorgegaen
 En die goddelijcke raeden,
 Ras mijn siel en blijft niet staen,
 g'Hebt den soeten geur gheroken,

Van sijn teghenwoordigheyt,
 Als hy u heeft toegesproken,
 Volght hem naer met vlijtigheyt.

4.

't Is u behaghen
 Te verkeerem met den mensch,
 Geeren wil ick u op draghen
 Hert en siel naer uwen wensch,
 VVilt gy rusten met verblijden
 In het hert van u slaevin,
 Stockt daer eerst van alle sijden
 Heel den brant des hemels in.

De Siel beclaeght haer dat sy Godt soo langh inde creatueren heeft ghesocht.

Op de Wijse: Mensch wilt u myden, van sonden scheyden.

1. O Goeden Heere wilt tot my keeren,
 U soete ooghen van bermhertigheyt,
 Aenhoort mijn claeghen, schier heele daeghen,
 'k Doen niet dan vraeghen naer die ick bemin,
 En waer ick soeck, hem nergens niet en vind',

2. Ick heb verloren, mijnen uytvercoren,
 Mocht ick eens hooren sijne soete stem,

Ick soeck heel uren, by de creaturen,
Ick vraegh hun hebt ghy mijnen Bruydegom,
Maer sy verlaeten my, en blijven stom.

3. Gaen ick dan swieren, in s'werelts plaisieren,
By avontueren sal ick vinden hem,
Ach die bedrieghen, en sy vervlieghe,
Op eenen ooghenblick zijn sy vergaen,
En ick blijf weer alleen in droefheydt staen.

4. Ach wilt my thoonen, waer gy mocht wonen,
O alderlieftsten daer mijn ziel naer wenscht;
My dunckt 'k hoor roepen, wilt nergens soecken,
Als in het stalleken oft aen het Cruys,
VVant daer alleen is uwen Bruydegom t'huys.

5. Is hier te vinden, mijnen beminden,
Adieu dan al des wereldts ydel vreught,
'k Sal my gaen keeren, naer't Cruys des Heeren,
O JESU 'k wil voortaan uyt liefde groot,
Met u aen't Cruys ghehecht zijn tot der doot.

De Siel vraeght redens waerom Godt voor den mensch soo veel heeft gheleden, en hoe sy hem sal danckbaer wesen, en wordt gheleert tot oodtmoedigheydt.

Op de VVijse: Meyskens wilt ghy met my gaen naer Borgerhout. (ofte) Vne, deuse, troise, quatre, cinque, six,

De Siel.

IEsus soet zy willecom,
O Bruydegom!
Ick bid' u seght my eens waerom
Ghy hier in dees tijden,
Voor den mensch quaemt lijden.

Iesus.

2. Ick sagh met compassie groot
Den hoogsten noot,
s'Menschens ziel van deughden bloot,
Sonder 't cleet van gratie,
Bedeckt met tribulatie.

De Siel.

3. Heer hadt ghy den mensch van doen,
Ghy waert Godts Soon,

Ghy hadt immers uwen thron
 Daer de Seraphinen,
 U soo vlijtigh dienen.

Jesus.

4. Gheen reden, noch dwanck, noch noot,
 Maer liefde groot,
 Trock my uyt des Vaders schoot,
 Om in dees valleeye,
 U sonden te beschreeye.

De Siel.

5. Liefde boven reden gaet,
 In desen staet,
 Soeten Heer wilt gheven raet,
 Hoe ick u voor desen
 Goetheydt, sal danckbaer wesen.

Jesus.

6. Siet hoe ick uyt liefde reyn,
 Mijn selfs maeck cleyn,
 Ghy die Godt ghelijck wout zijn,
 VVilt u met my verneren,
 Soo suldy met Godt regneren.

Christus thoont aen de Siel dat sy moet gaen door den wegh van een grondighe verlooeheninghe haers selfs wilt sy tot sijn vereeninghe gheraecken.

Op de VVijse: *Coridon hoe slaept ghy nu soo vast,*

1.

Lleve siel hoe lanck sult ghy noch dwaelen,
 Van den rechten wegh,
 Daer ick't u soo dickmaels segh
 En inwendigh u vermaen,
 Dat ghy u selven [...] fout gaen,
 Want gy moet geheel verlaeten
 Al wat leeft,
 Al wat leeft,
 En al daer u natuer aen kleeft,
 VVilt ghy vinden
 Den beminden,
 En soeckt hem niet
 Daermen noch naer voldoeningh siet.

2.

Ist dat ghy inwendigh wilt ghenieten
 Mijne soete rust,
 Soo bedwinght u sinnen lust,
 Want mijn liefde is te teer,
 Sy en ghedooght geen minnaers meer,
 Gy en mocht niet meer begeeren
 Buyten my,

Buyten my,
 Het hert moet wesen los en vry,
 Alle beletsels,
 Van de schepsels,
 Moeten uyt,
 Ist dat gy wesen wilt mijn bruyt.

3.

O dat ghy u selven wout begheven
 Tot der sinnen doot,
 U geluck waer wonder groot,
 Want ick thoon mijn claer aenschijn,
 Die de natuer gestorven zijn,
 Wilt gy mijne liefde smaecken,
 Vliedt seer wijdt,
 Vliedt seer wijdt,
 Van uwen wil en eygentheijdt,
 Leert verdraeghen,
 Sonder claeghen,
 Lief en leet,
 En staet tot mijnen wil gereet.

4.

Als een ziel de schepsels heeft verlaeten,
 En haer selven mé,
 Dan leeft sy in vollen vré,
 VWant sy rust in Godt alleen,
 En hy thoont hem aen haer gemeen,
 VVilt ghy desen vré ghenieten,
 Lieve ziel,
 Lieve ziel,
 VVorpt af dat u gebonden hiel,
 Laet dan vaeren,
 Al 't beswaeren,
 Ghy zijt vry
 Van al des wereldts slaverny.

De Siel beweeght zijnde door de leeringhe Christi, prijst de deught van oodtmoedigheydt.

Op de Wijse: Ballet van Comte de Montreé. (ofte) Vande 36. Heylighen vande Peerpots Heeren.

1.

O Schoon oodtmoedigheydt verheven!
 O weerde deught!
 Die segghen meught,
 Dat ghy den mensch doet leven
 In een waere vreught,
 Als men dees deught eens heeft verkregen,
 Leeft de ziel in vre,
 Oft teghen gaet oft mé,
 Niet en can haer beweghen,
 't Is een vaste sté.

2.

Al wordt de ziel versmaedt, mispresen,
 Bespot, veracht,
 Sy daer me lacht,
 En seght dat moet soo wesen,
 'k Heb dit lanck verwacht,
 Gheen nederheydt kan haer ontstellen,
 Druck ofte teghenspoet,
 Sy neemt het al in't goet,
 Jae die haer't meeste quellen,
 Sy meest vrientschap doet.

3.

Haer faut sal sy noyt excuseren
 Maer die terstont
 Met open mont
 Belijden en verneren,
 Haer tot in den gront,
 Haer eyghen deught en goede wercken,
 Sijn haer onbekent,
 Sy daer gheen acht op nemt,
 Van anders quaet t'aenmercken,
 Is sy heel vervremt.

4.

s'En soeckt van haer deught geen memorie
 In s'menschen mont,
 Maer seght terstont:
 Dat alle eer en glorie
 Godt alleen toe komt,
 Sy hout haer onbekent, verborghen
 In't oodtmoedigh dal,
 En daer verliest sy't al,
 Sy laet Godt voor haer sorghen
 Die haer helpen sal.

5.

O schoone deught, ô salighe erve,
 Voorwaer ghy zijt
 Een hemelrijck,
 Daer Adams geest moet sterven
 En wrodt Godt ghelijck,
 Och oft ick oock eens cost gheraecken
 In die wildernis,
 Van puer vergetenis,
 Daer't hert van d'aertsche saecken
 Heel ontledigh is.

De Siel verkiest verworpen te zijn in het huys des Heeren.

Op de Wijse: *Vanden helle-waghen. (ofte) Vanden langen man.*

1.

HEer al't gheen den mensch behaeght,
 Heb ick noyt van u gevraeght,
 Eer en staeten,
 VVil ick haeten,
 Om dat ghy
 U vernedert hebt voor my.

2.

'k VVensch veel liever in u huys
 Cleyn te zijn gelijk een muys,
 Soo oodtmoedigh,
 Snel en spoedigh;
 Stil en cleijn,
 Als een muysken can ghesijn.

3.

't Muysken dat en neemt *geen* acht.
 Oft men singht, oft kijft, oft lacht,
 't Alle steden
 Ist in vreden,
 Als't maer en heeft
 Kleyne morseltjens, daer't by leeft.

4.

Maer mijn bede is voor al,
 Bewaert my vande ratte val,
 VVilt my houwen
 Uyt de clauwen,
 Vande kat,

Die soo menighe muys op at.

5.

Want men in verworpentheyt
Selfs oock vint hooveerdicheyt,
Vol van rede,
Is mijn bede,
Dat ick zy,
Vande helsche clauwen vry.

De Siel vernedert haer tot inden diepsten gront haerder nietheydt, ende wort van Godt verheven tot sijn innighste gemeynsaemheyt.

Op de Wijse: *Helas Je suis abandonnè.*

1.

De Siel.

ACh Godt ick sien in mijnen gront,
Hoe dat ick ben van alle eeuwigheden,
En noch was in den tijdt voorleden,
Niet meer dan niet, die heel in niet bestont,
Godt ghy alleen mijn nietheydt kent,
Den niet, in niet, en heeft beghin oft ent,
'k En kan mijn groote nietheyt niet gronderen,
Min spreken uyt,
Can m'jet, in niet werdenen,

Die niet en besluit.

Jesus.

2. Om u soo leeghen neder-boogh,
 O ziel soo diep in uwen niet versoncken,
 Mijn gratie die wordt u geschoncken,
 Uyt niet neem ick u op, tot my om hoogh,
 Hier toe schenck ick u krachten dry,
 Om te erkennen, en te minnen my,
 In't heyligh Doopsel wasch ick af u sonden,
 Want ick de trou
 Van u soo seer gheschonden,
 Weer erstellen sou.

De Siel.

3. Mijn ziel die vol van vrees en schrick
 Verbaest staet, om dees noyt gehoorde dingen,
 En roept uyt puer verwonderinghe:
 Wie zijt ghy mijnen Godt, en wie ben ick;
 Den niet is voor den Al te cleijn,
 Laet niet, in niet, ghelijck den niet moet zijn:
 Versincken weer, in sijn eerste niet wesen,
 O grooten Heer!

Ghelijck ick was voor desen,
'k En verdien niet meer.

Jesus.

4. Blijft maer oodtmoedigh inden gront,
Den schat der gratie sal ick u ontluycken,
Om tot mijn eer die te ghebruycken,
Al wat ick ben, en heb, werdt u ghejont,
Mijn Godtheyt, menscheyt, vleesch en bloet,
Wordt u gheschoncken puer uyt liefde soet,
Gheloof, hop', liefde, pant van onder-trouwe,
Een groot cieraet
Der ziele, wilt onthouwe
Eeuwigh dit weldaet.

De Siel.

5. Mijn ziel die maeckt u groot, ô Heer,
En mijnen mont sal u goetheydt verconden,
Al waer't met hondert duysent monden,
Den lof tot u sal vloeyen meer en meer,
Can't meer zijn dan te zijn bemint,
Van Godt, en op-ghenomen tot sijn kint,
Te sijn begift met die deught-rijcke gave,

Onwaardigh heel,
Ben ick u arm slave,
Sulck een groot voordeel.

Jesus,

6. 'k Geef my aen u, 'k neem u tot my,
Ick kies u voor mijn bruyt en mijn vriendinne,
In teecken van mijn rechte minne,
Rust als een duyfken in mijn open sy,
Den niet alleen die is bequaem,
Om aen den al te worden aenghenaem,
Die sich vernedert op't alder-ghebooghste,
Sal mijn goetheyt
Verheffen tot in't hooghste,
Voor alle eeuwigheyt.

***De Siel verclaert haer groot gheluck, in het derven van de schepsels
ende haer selfs vernietingh.***

Op de Wijse: *Humaine mijn vriendinne.*

1.

'k Llep eertijts veel omwegen
Maer noydt heb ick verkregghen
De rust van mijn ghemoet,
'k Socht troost in't aertsche goet
Maer al wat ick beminden,
Verkeerden in verdriet,
Want Godt is niet te vinden
Als inden blooten niet.

2.

Dus wil ick my begheven,
Om inden niet te leven,
Verlaeten allen 't mijn,
Om heel verniet te zijn,
Adieu dan troost van vrienden,
Wellusten, eer en staet,
Godt en is niet te vinden,
Dan daermen't al verlaet.

3.

Ick wil mijn selfs verliesen,
En staen sonder verkiesen,
'k VVil alles wesen quijt,
O schepsels wie ghy zijt;
g'En kont my niet vermaecken,
U vreught is maer verdriet,
Nu ick beghin te smaecken
De ruste vanden niet.

4.

Niet en can my hier deeren,

Want al wat ick begheeren
 Dat is te zijn verniet,
 En dat Gots wil gheschiet,
 Soo lanck ick met verlanghen,
 Noch socht te wesen jet,
 Soo en kost ick niet ontfanghen
 De blijschap van den niet.

5. Den niet die baert genuchten,
 Als jet te zijn, gaet vluchten,
 Men vint contentement,
 In niet te zijn bekennt,
 Ick wil my gaen vast binden,
 Aen mijnen Godt en al,
 Die ick sekerlijck sal vinden
 Daer ick my verliesen sal.

***De Siel seght Godt toe de uysterste ghetrouwicheydt, ende gheeft haer
 over in sijn goddelijcke bestieringhe.***

Op de VVijse: *Nuict agreable. (ofte) Chere Cato.*

1.
 ACh *Jesus* mijnen Godt en mijnen Al,
 In wien ick hopen en betrouwen sal,
 Op u alleen wil ick mijn ooghen slaen,
 En al de creatueren laeten gaen.

2. Want ghy alleen cont mijn bedroeft ghemoedt

Vertroosten, als ghy my met liefde voedt,
In uwe soete teghenwoordigheydt,
Wordt aen de schepsels den adieu gheseydt.

3. 'k Laet ander menschen soecken wat hun lust,
Dat s'in de schepsels nemen hunne rust,
Dat sy de vrientschap soecken vanden mensch,
Sy sullen seldom krijghen hunnen wensch.

4. Maer ghy, ô *Iesu*, zijt de waere vreught,
In u alleen te minnen leyt de deught,
Wat can hier wesen dat mijn ziel verbleijt,
Want dat Godt niet en is, is ydelheijt.

5. Al schijnt, ô *Iesus*, dat ghy somtijdts vlucht,
En my alleen laet in een droef ghesucht,
Ick weet nochtans, midts ghy zijt over al,
Waer ick my keer, dat ick u vinden sal.

6. Ghy zijt mijn vaeder, en ick ben u kint,
Mijnen bewaerder, en mijn eenigh vrient,
Al dat gheschapen is, segh ick adieu,
Ghy heel voor my, en ick gheheel voor u.

7. Ghy zijt, ô Heer, die my het leven gheeft,
 Al mijnen wensch is, dat ghy in my leeft,
 En dat ick leven magh in u altijd,
 Want ghy in allen noodt mijn toevlucht zijt.

8. Ick wil gaen leven nu sonder verschil,
 My overgheven heel in uwen wil,
 Al dat ick heb, dat schenck ick u, ô Heer,
 Gheeft my u liefde, en 'k en wensch niet meer.

De Siel wordt van Godt straffelijck berispt over haer onghetrouwighydt.

Op de Wijse: Van het bidden, van het smeecken. (ofte) Even als de Hase-winden. (ofte) Ghelijck eenen visch naer't water.

1. Lieve ziel mijn uytghelesen,
 Ghy bidt my soo dickwils aen,
 Dat ghy heel aen my wilt wesen,
 En in my wilt blijven staen,
 VVilt aenschouwen, u ontrouwe,

Daer ghy mijn min me beloont,
Uwe minne, mijn vriendinne,
Is seer cleyn die ghy my thoont.

2. Mijn soo hemelsche aenspraecken
Die u zijn als honinch soet,
Comt ghy seer licht te verlaeten,
En te treden met den voet,
Rechte minne, leydt daer inne,
Dat m'in teghenheydt en pijn,
't Allen stonden, wordt bevonden
Den minnaer ghetrouw te zijn.

3. Gheeren zijt ghy noch ghepresen,
En gheacht van jeder een,
Siel ten magh alsoo niet wesen,
My comt toe den lof alleen,
My alleene, moet ghy meenen
In uwen handel vroegh en laet,
t'Allen tijden, u verblijden,
Als 't op u vernietingh gaet.

4. Uwen gheest is veer vervloghen,
En gheheel van my vervremt,
s'Wereldts borst hebt ghy ghesoghen,
Soo langh ghy daer vreught in nemt,
Uwe sinnen, die beminnen
Dat behoort te zijn ghehaet,
Al u wijsen, die volprijsen,
Dat van u moest zijn versmaet.

5. Naer soo menigh goey inspraecken,
En soo innigh soet vermaen,
Gaet g'u selven noch vermaecken,
En de schepsels hanghen aen,
Ghy wilt weten, mijn secreten,
En my honden voor u vrient,
Uwe daden, die versmaeden
't Gheen ghy met den mondt bemint.

6. Ghy staet voor met al u krachten
Het gheen dat de wereldt leert,
Hier door comt ghy te verachten,

Dat van u moest zijn ghe-eert,
 Siel voor desen, moght ghy wesen
 Sulcken wereldts ydel tuyt,
 Maer nu zijdy, gheheel aen my,
 Al dees sotterny moet uyt.

***De Siel verweckt haer selven om aen haer selven en heel de wereldd
 doodt te wesen, met Christus ghecruyst te zijn, ende daer in te gloriëren.***

Op de Wijse: *Verblijdt u ghy Batavieren.*

1.
 MYn ziel mijn liefste vriendinne,
 Inwoonster van mijn huys,
 Laet ons eens gaen beginne,
 Te woonen in het Cruys,
 Daer is den rijksten schat,
 Den waeren troost te vinden,
 Den honinch graet,
 Die te boven gaet
 Al ander soetigheydt, die't hert verbleydt.

2.
 Laet ons, aen ons selven gaen sterven,

segghen ons sinnen adieu,
 Om *Jesus* min te erven,
 Worden ons selven mue,
 Soecken den enghen padt,
 Van Godt soo seer ghepresen,
 Met cloecken moet,
 In suer en soet,
 Wesen sonder verschil, in *Jesus* wil.

3.

Laet het ons al ontweten,
 Watter ter wereltd is,
 Tot dat wy zijn gheseten
 In puer verghetenis,
 Laet ons niet zijn bekennt,
 Als den ghecruysten *Jesus*,
 Houdt u soo bloodt,
 Al oft ghy waert doodt,
 U leven in *Jesus* bly, verborghen sy,

4.

Gy zijt de bruyt van *Jesus*,
 Alles is voor u te slecht,
 Hy sal u gheven den vré kus,
 Als ghy cloeckmoedigh secht:
 Wech alle werelts vermaeck,
 Wech sinnelijcke lusten,
 Vol ydelheydt,
 Ick ben verbleydt,
 Dat ick magh draghen rom, op mijn Bruydegom.

5.

Laet ons vry gloriëren
 In *Jesus* Cruys alleen,
 De wereltd abandonnéren,
 Als eenen hoop onreen,
 Alles verachten als dreck,
 Om Godt te moghen vinden,
 Couragie mijn ziel,

Oft moeyelijck viel,
 Godt die sal t'allen kant, u geven d'hant.

***De Siel beclaeght haer verlaeten te zijn vande goddelijcke
 teghenwoordigheydt.***

Op de Wijse: *Herders hy is gheboren.*

1.
 O Heer ick moet u claeghen,
 Mijn lijden overgroot,
 Die swaer en bitter vlaeghen,
 Die my brenghen ter doot,
 't Gheen dat mijn ziele quelt,
 Mijn lichaem heel ontstelt,
 En't inwendigh ghesicht
 Berooft van't hemels licht.

2.
 O Heer dees aertsche dingen,
 Die my maecken benaut,
 Soo vol veranderinghen,
 Mijn minne-vier vercaut,
 Ick ben als eenen vis,
 Die buyten't water is,
 Want ick mijn innigh aes
 Niet en vind' in u eylaes.

3.
 Mijn edel ziel sal sterven,
 Mijn lichaem sal vergaen,
 Soo ick dit aes moet derven,
 En van u dolen gaen,
 En missen desen tydt,

U teghenwoordigheydt,
 Die minnelijcke borst,
 't Solaes van mijnen dorst.

4.

'k Heb u mijn trou versproken
 Wy twee en zijn maer een,
 'k En hebse noyt ghebroken,
 O Liefsten soo ick meen,
 'k sou liever duysentmael
 Ghemsisen s'hemels sael,
 Iae lijden alle pijn,
 Als u ontrouw te zijn.

5.

Doen gy m'u aenschijn toonden
 Geen dinck en viel my swaer,
 't Scheen dat gy in my woonden,
 O alderliefsten! maer
 't Is nu eenen and'ren tijdt,
 Ghy laet my inden strijdt,
 In droefheydt en ghevaer,
 Oft ick u vyandt waer.

6.

Slaet eens op my u ooghen,
 En reyckt my doch de handt,
 Hebt met u bruyt medooghen,
 Doet my wat onderstandt,
 VWant soo ghy langer vlucht,
 Soo blijf ick in't ghesucht,
 In droefheydt en in pijn,
 VVaer door ick heel verdwijn.

De Siel gheeft haer over tot het lijden.

Op de Wijse: *Ick drinck den nieuwen most. (ofte) La Silvie.*

1. O JESUS soeten Heer!
 'k Neem tot u mijnen keer,
 Mijn ziel light voor u voeten heel bedroeft,
 Om dat ghy my met druck en lijden proeft,
 Nochtans ick ben te vreen,
 Al waer't dat ick door't lijden heel verdween,
 'k VVil gheeren sterven,
 En alles derven,
 Can ick door druck en pijn,
 Maer in u gratie zijn.

2. Den strijdt van de natuer
 Die valt my somtijdts suer,
 Den gheest die wilt dat ick verachten sal,
 Al dat hier is beneden in dit dal;
 Dan comt strackx de natuer,

Met veel schyn-reden stelt haer in postuer,
Dit doet my suchten,
En tot my vluchten,
O trooster van mijn hert!
Helpt my in dese smert.

3. Leert my verduldigh zijn,
In teghenheydt en pijn,
Laet mijne ziel toch wesen soo ghestilt,
Dat s'in u rust als't lichaem claeghen wilt,
Laet sterven de natuer,
En leert my derven alle creatuer,
Dat ick in lijden,
My magh verblijden,
En segghen in dit dal:
Mijnen Godt is mijnen al.

De Siel verthoonende haer groote verlaetinghe, wordt van Godt versterckt.

Op de Wijse: *Van den Grand bal. (ofte) Adieu wereldt Sot.*

1.

De Siel.

WAt smert wat druck,
 Wat pijn, wat pers, wat suchten,
 Wat een droevigh ongheluck,
 Is't voor een ziel,
 Als Godt van haer gaet vluchten,
 En voor haer verborghen hiel,
 O droeven tijt, herden strijdt, die sy lijdt,
 Als den liefsten van haer vlucht,
 Met de traenen in de oogh,
 Met stemmelijcke suchten,
 Doet sy haer innigh vertoogh.

De Siel.

2. O mijnen Godt!
 Ghy hebt mijn ziel verlaeten,

Die ten hoogsten wordt bespot,
Van den vyandt,
Die haer wilt eeuwigh haeten,
Worpen inden helschen brandt,
O soeten Heer, siet toch neer, helpt my meer,
Oft mijn ziel die gaet ten gront,
Want den duyvel en de hel
Die connen my tenteren,
Met een vreeschelijck ghequel.

Jesus.

3. Schept goeden moet,
Mijn bruydt, mijn uytvercoren,
'k Sal u houden op den voet,
Gy en sult noyt voor eeuwigh gaen verloren,
'k Sal u helpen in den noot,
Soo ghy vlucht met oodtmoet,
Vol liefde soet, in mijnen schoot,
Ick sal u bevrijden vande doot,
Want al wat dat daer leeft,
En can u niet schadelijck wesen,
Als g'onder mijn vleughels sweeft,

De Siel verclaert haer uysterste desolatie ende vreesse der sonden, en versoeckt Godts hulpe.

Op de Wijse: Sono mille tormenti. (ofte) Ick hoorden lest-daeghen, een maeghdecken claeghen.

1.

O Droevighe tijden!
 Wat moet ick al lijden,
 Gheen vreught en can my meer verblijden,
 Alwaer ick my wenden,
 Ick en vind' niet dan ellenden,
 Eylacen waer sal ick noch enden.

2.

Ick sucht en ick claeghe,
 Heel nachten en daeghe,
 Ick soeck en 'k en doen niet dan vraeghe,
 Waer is mijnen beminden,
 Ach cost ick hem vinden,
 Ick sou hem door liefde vast binden.

3.

Hy heeft hem versteken,
 En is van my gheweken,
 Nu dool ick en ben heel besweken,
 Ick valle in sonden,
 Ick krygh wond' op wonden,
 Mijn ziele die wordt schier verslonden.

4.

Ach mijnen uytvercoren,

Ey en laet my niet verloren,
 Door s'wereldts en s'vyandts becoren,
 En laet niet in schanden,
 Het maecksel van u handen,
 Verlost my en breckt mijne banden.

5.

Aenhoort toch mijn kermen,
 Ontfanght my in u ermen,
 Ach helpt my en wilt my ontfermen,
 Ghy hebt my gheschaepen,
 En sult ghy my verlaeten,
 Wat sal my u goetheydt dan baeten.

Godt verthoont hem teghenwoordigh te zijn in haer tribulatie.

***Op de Wijse: ma belle je languis & Je souspire. (ofte) Bachus den goeden
 Godt, prijs ick vol deughden.***

1. O Siel wilt uwe droeve clachten staecken,
 Meynt ghy dat ick u heb gheheel verlaeten,
 O neen 'k ben u ontrent,
 Verborghen, onbekent,
 En ick sien aen met vlijdt,

Hoe ghy vecht inden strijdt.

2. Den vyandt meynden dat hy had victorie,
 Maer dat laet ick al toe tot mijn glorie,
 Krijght ghy somtijdts een wondt,
 Ick maeck u weer ghesondt,
 En door oprecht berouw,
 Thoont ghy my weer u trouw.

3. Soo lanck als ghy my maer getrouw wilt wesen,
 Noch duyvel, werelt, vleesch en moet ghy vreesen,
 Jae heel de helsche kracht,
 Heeft over u gheen macht,
 Blijft maer ghetrouw aen't Cruys,
 En vreest gheen hels ghespuys.

4. Hoe sou ick oyt een ziel connen verlaeten,
 Die heel op my betrouw, en wilt versaecken
 Al dat ter wereltd leeft,
 En my gheheel aencleeft,
 Veel eer sou Son en Maen,
 Gheheel in niet vergaen.

De Siel wordt ghetroost en onderwesen in haer inwendige afflictie.

Op de Wijse: *Dieu que mon cœur souffre de peine.*

1. BEdroefde ziel schept moet en coragie,
Valt u't lijden herdt en swaer,
Denckt 't sal beter zijn hier naer,
't IS des Heerens beste gagie,
Die hy gheeft aen sijnen vrient,
Die hem 't aldertrouwste dient.

2. Het soete melck is voor cleyne kinders,
Die noch jonck zijn inde deught,
Die caresseert Godt met sijn vreught,
Maer die zijn hun selfs verwinders,
Gheeft Godt mannelijcke spijs,
Paulus dient u voor bewijs.

3. Schijnt uwe ziel ghelijck vervrosen,
Droogh, dor, duyster, desolaet,
Desen miserabelen staet

Heeft Godt self voor u ghecosen,
Die u innigher bemint,
Als vader oyt sijn liefste kint.

4. Maer dunckt u dat Godt heeft verlaeten,
Over u sijn vaders sorgh,
Hy is voor u ghebleven borgh,
Die Godt mint, kan hy niet haeten,
't Is ons Heerens meeste lust,
In u hert te nemen rust.

5. Der liefdens preuf heeft hy u bewesen,
Als ghy sijnen vyandt waert,
En met Adams schuldt beswaert,
Quam uyt s'vaders schoot gheresen,
Mind' hy soo des duyvels kint,
Meer heeft hy voor die hem dient.

6. Is u hert vol perssen en pijnen,
Heel omringhelt met verdriet,
Denckt dat Godt die't al aensiet,
Al dit quaedt sal doen verdwijnen,

En verlichte uwen gheest,
Met een hemels minne-feest.

7. Dunckt u te zijn een vat aller sonden,
Moetwilligh, boos, vol alle quaet,
En ghevallen in Godts haet,
Gaet ô ziel in JESUS wonden,
Stort daer eenen droeven traen,
Laet u ydel vrees vergaen.

8. En wilt u nergens in turberen,
Noch verliesen uwen moet,
Godt is altijd even goet,
In't verheffen en't verneren,
Maer voor u eerst sijnen raet,
Bloot u selfs aen Godt verlaet.

De Siel wenscht (met innigh verlanghen) om te sterven.

Op de Wijse: Faut il belle inhumaine. (ofte) Ach Godt gheeft dat den Keyser lanck leeft.

1.

O Heer mocht ick u vraegen
Reden van mijnen druck,
'k Sou soetjens my beclaegen,
Over mijn ongheluck,
Waerom niet, waerom niet,
JESU waerom niet,
Ha, ha, ha, ha, waerom niet,
My ghehaelt uyt verdriet.

2.

'k Heb nu soo lanck geleden,
Soo minnelijck versocht,
Te sterven u ghebeden,
Mijnen wensch en wordt niet volbrocht,
Waerom niet, &c. als boven.

3.

De daeghen zijn my jaeren,
De jaeren een eeuwigheyt,
Wilt ghy noch langer spaeren,
Die vreught my toe gheseyt,
Waerom niet, &c. als boven.

4.

De doot waer my mijn leven,
Het leven is my een doot,
Oft ick my overgheve,
Mijnen wensch die blijft even groot,

Waerom niet, &c. als boven.

5.

'k Val aen een jeder lastigh,
Te spreken een woort voor my,
Hier in ben ick stantvastigh,
Oft ick ben droef oft bly,
Waerom niet, &c. als boven.

6.

Gheen vreught can my verblijden,
Van heel dit aertsche dal,
Maer het vergroot mijn lijden
Ach mijnen Godt en al;
Waerom niet, &c. als boven.

De Siel wordt gheleert dat sy moet trachten naer de geestelijcke doot.

Op de Wijse: *De werelt die heeft my mijn hert gestolen.*

1.

O Bruydt ghy wenscht soo dickwils om te sterven,
En dat u ziel eens mocht ontbonden zijn,
Om te ghenieten Godts aenschijn,
Maer eer ghy dit gheluck sult moghen erven,
Moet de natuer eerst heel ghestorven zijn.

2. Soo lanck als gy noch volght den lust der sinnen

En de voldoeningh soeckt van u natuer,

Soo en is u liefde noch niet puer,
Ghy mint u selven, en meynt Godt te minnen,
Soo lanck ghy aenhanght eenigh creatuer.

3. Wilt ghy den wegh des eeuwigh levens vinden,
Sterft eerst voor al een gheestelijcke doot,
Van eyghen wil gheheel ontbloot,
Laet u van d'eyghen liefde noyt verblinden,
Ghebruyckt gheen schepsels als uyt enckel noot.

4. Sijt ghy veracht, ghelaster oft mispresen,
Wordt ghy ghehaet, vervolght en ghequelt,
Siet oft ghy u niet en onstelt,
Als ghy in dese dinghen doodt sult wesen,
Dan zijt ghy op den rechten wegh ghestelt.

5. Wilt ghy in't hemelrijck met Godt regneren,
Ghy moet met Christus eerst ghestorven zijn,
En dat aen't Cruys door smert en pijn,
De bitter gal moet ghy hier eerst begheren,
En naermaels drincken van den soeten wijn.

De Siel, door minnelijcke versuchtinghe, wenscht van Iesus onderwesen te worden.

Op de Wijse: hæ quela vierge est belle dedans le ciel.

1. O JESUS mijnen Godt en mijnen al,
Ghy die mijn ziel tot u comt trecken,
Ick roep tot u hier uyt dit traenen dal,
Ach wilt u min in my verwecken,
Op dat ick magh ô aldersoetsten Heer,
Op dat ick u magh minnen meer en meer.
2. O afgront van de min! ô soeten schicht!
O aldersoetsten wel beminden!
Laet my met u altijd onledigh zijn,
En in mijn s'herthen grondt u vinden,
Dat ick daer magh als spreken mont aen mont,
Dat ick u magh sien als in mijnen gront.
2. En doet my kennen daer uwen lieven wil,
Dat ick van u zy onderwesen,

Mijn ziel die wenscht gheduerigh meer en meer,
 Om eens gheheel vereent te wesen
 Met u, die zijt den Godt al vande min,
 Met u die zijt haer eynde en beghin.

De Siel wordt gheleert tot de inwendighe conversatie.

Op de Wijse: Van Rosaria. (ofte) O Maria die als heden. (ofte) In't gheselschap ruyse muysen.

1.
 ALs een ziel met Godt den Heere
 Wilt inwendigh wel verkeeren,
 Moet sy uyt haer selven gaen
 En sich heel en d'al ontslaen,
 Van al s'werelts ydel saecken,
 Die alleen maer't vleesch vermaecken,
 Sterven is de rechte baen,
 Om gheheel tot Godt te gaen.

2.
 Sy moet inde nietheyt woonen
 Die haer wilt voor Godt verthoonen,
 En ghenieten sijn aenschijn,
 Die moet heel ontbonden zijn:
 Al haer sinnen ende crachten,
 Al haer wenschen en gedachten,
 Moet in vré en sonder pijn

Met Godts wil vereenight zijn.

3.

O die soo veer can gheraecken,
 Dat sy al des aertsche saecken,
 En al wat den gheest belet,
 Heel heeft uyt haer hert gheset,
 Die hun *van't* uytwendigh scheidende,
 Die sal Godt inwendigh leyden
 Binnen in sijn cabinet,
 Daer m'alleen *van't* minnen weet.

4.

Door het sterven der natueren
 En't verlies der creatueren,
 Raect men tot dat eeuwich goet
 Daer de ziel in rusten moet,
 Willen wy dit deel ghenieten,
 Laet het ons dan niet verdrieten
 Om te waegen vleesch en bloet,
 't Valt wat suer, maer't keert in't soet.

De Siel prijst den verheven staet der innigher conversatie, ende verweckt haer selven om dien te betrachten.

Op de Wijse: Sucht nu Hollanders sucht. (ofte) Hoe soet is d'eenigheydt.

1. WYs die sijn ziele set
 Ontcommert, onbelet,
 In't hoogh met innicheden,
 En sich in aller wys

Hout, met sijnen Godt te vreden
Die heeft een paradys.

2.

Leert ziele leert dit wel,
't En is gheen kinder-spel
Sijn ghemoet te verheffen,
Boven plaets, boven tijt,
Om dat hooghste goet te treffen,
Maecken sich selven quijt.

3.

Een ziele die dit vat,
Die heeft den rijcksten schat,
Die g'heel 't aertrijck can geven,
Wesen van alles bloot,
In een puer innigh leven,
En zijn de wereltd doot.

4.

4. Gheluckigh duysentwerf,
Die hier besit die erf,
Die niemant can ondraeghen,
Van gheen Cruys noch verdriet
Sal die ziel noyt beclaeghen,
Want sy woont inden niet.

5.

Mijn ziele weest doch wijs,
Woont in dit paradijs,
In dit soet landt vol welden,
Laet al dit aertsch ghewal,
Doch by uwen geest niet gelden
En rust in uwen al.

Samen-spraeck tusschen Iesus en de Siel.

Op de VVijse: *O liefste Philis ghy zijt mijn beminde.*

1.

De Siel.

O JESUS soet ghy zijt mijnen beminden,
Mijn hoop en leven dat staet in u hant,
By u is alle mijn vreughde te vinden,
O Godt van liefde, ô weerdighen pant.

Iesus.

2. Bruyt soo ghy wilt weder liefde bethoonen
Moet ghy in't lijden cloeck volgen my naer,
Naermaels sal ick u ghetrouwelijck loonen,
Dat u het lijden noyt valt te swaer.

De Siel.

3. O Heer kost ick my in't lijden verblijden
Ick waer verlost van pijn en smert,
Als in een lust-hof sou ick my vermeyden,
Soo ghy quaemt rusten Heer in mijn hert.

Iesus.

4. Bruyt wilt m'aencleven ick sal het u geven
Maer en soeckt de creatueren niet meer,
Naer sinne-lusten en wilt niet meer leven,

En siet naer tijdelijck goet noch eer.

De Siel.

5. Sonder vertoeven gaen ick nu beginnen,
O hooghste goet ghy zijt mijnen al,
Uyt ganscher herten sal ick u beminnen,
En al mijn crachten ick u schencken sal.

Jesus doet de Siel minnelijck ghedencken haer groote verbintnisse.

Op de VVijse: *Clorinde aldersoetste lam.*

1. MYn soete duyf die ick bemin,
Sunamitin mijn bruyt, mijn uytvercoren,
Die van te voren waert vol ydel min,
g'Hebt my nu toegheseyt
Dat ghy my uyt geheel u herten al u sinnen
My sult beminnen, met een toesicht nauw,
En zijn ghetrauw.

2. Mijn bruyt ghy weet wat vast verbont
Dat tusschen u en my is vast ghesloten,

Doen ghy ghenoten hadt in uwen gront
Een soete minne vlam,
Dat ghy my eeuwelijck getrauw sout blijven,
Sijn altijd meer en meer met min oprecht
Aen my ghehecht.

3. 't Is u bekennt, dat die bemint,
Van sijnen vrient comt weder-liefde vraeghen,
Sijn welbehaghen in weer-liefde vint,
En ick met waer trauw
Heb van al eeuwigheyt u liefde toe ghedraeghen,
Siet met der zielens oogh en s'hemels licht,
U hooghe plicht.

4. En siet gheen creatueren aen,
Wilt gaede slaen mijn innigh soet beweghen,
Sijt heel gheneghen u selfs uyt te gaen,
En acht heel d'aerde niet,
Denckt dat voor u de heele wereltd is ghestorven,
En dat daer buyten my zijn schepsels gheen,
Dan ghy alleen.

5. Maer siet alleen mijn liefde aen,
Daer ghy voortaan mocht wesen in verslonden,
Mijn minne-wonden laet noyt ledigh staen,
Neemt daer mijn bruydt u rust,
Naer uwen lust,
Gaet boven tijdt, en boven steden,
Seght ick en leef nu in mijn selfs niet meer,
Maer inden Heer.

De Siel doet aen Godt offerhanden van haer herte.

Op de Wijse: *Vande nieuw Marian.*

1. O JESUS glorie van mijn hert,
Vreught van mijn ziel, hope van mijn leven,
Ach wat is dit voor een innighe smert;
Daer ick mé doorschoten wert,
Sijn dit de pyltjens van u soete liefde;
Die ghy my te voor hebt toe gheseyt,

Sijn dit de pyltjens van u soete liefde;
Siet daer Heer mijn hert dat is bereyt.

2. En neemt dat vry voor uwen doel,
Doorschiet dat met veel duysende wonden,
Dat ick vry van des wereldts ghewoel,
U dienen magh voor eenen stoel,
Daer ghy vredsaelijck in comt regneren,
Ghelijck eenen Coninck inden throon,
Daer ghy vredsaelijck in comt regneren,
En u wesen magh eeuwich voor woon.

3. Ick consacreer als offerhandt,
Aen u mijn hert, mijn ziel en mijn sinnen,
Wilt dat ghebruycken mijn leef-dagh lanck,
O Heer ick sal't nemen in danck,
Gheen soeter saeck en kan my ghebeuren,
Als dat ick met u ben in't verbont,
Gheen soeter saeck en kan my ghebeuren,
Als dat ick u min tot inden gront.

De Siel beclaeght haer dat Godt alleen soo weynigh gesocht wort.

Op de Wijse: *Ach sucht ghy, sucht ghy noch Celidon.*

1.

O *Iesu* ick keere my tot u,
Mijn ziel is d'aerde mu,
En gevoelt een groot misnoegen
VVant ick ondervinde nu,
Dat jeder soeckt sijn selfs profijt
Sijnen troost en consolatie,
In plaets van u goey gratie,
Die nochtans den meester zijt.

2.

Waer is doch den jever van u eer;
Die in ons hert soo seer
Altijt branden moest en blaecken
En ontsteken meer en meer,
Waer is den rijcken overvloet;
Gout, silver en ghepeirelt,
Het is meest voor de werelt,
Weynigh voor het hoogste goet.

3.

Men aerbeyt, men stort schier sweet en bloet,
Ter zee, te peerdt, te voet,
Looptmen om een handt vol eer te krijghen,
En een deel van s'werelts goet,
Wie sal om *Iesus* soeten naem
De woeste zee door vaeren,
Om onder de Barbaeren
Te verbreyden sijne faem,

4.

Men dient Godt, maer loon is den waerom,
 Gheluck, eer en rijckdom,
 't Schynt te zijn al goddelijcke liefde,
 Maer eylaes 't is eyghendom,
 Hoe menigh jonck en edel borst
 Ten besten heeft sijn leven
 Voor s'werelts eer ghegheven,
 Niet een sier voor s'hemels vorst.

5.

Dees meyningh, dit cort wort Godt alleen,
 Dat moest by groot en cleen
 Staen in't hert, en op den mont gheschreven,
 Ick soeck Godt en anders geen,
 Maer 't schynt dit vier is uytgeblust,
 Godts eer en sijne glorie,
 Die is uyt ons memorie,
 En de wereltd leeft gherust.

6.

Dit opschrift, dees meyningh is niet puer,
 Als jet 't zy soet oft suer,
 Troost, profijt oft recreatie,
 Wensch tot eenigh creatuer,
 By ons noch heeft de overhant,
 Ach cost ick dit verweven,
 'k Sou geeren daer voor sterven
 Dat Godt wierdt in't hert gheplant.

7.

Comt Enghels, komt macht en heerschappy,
 Blaest de trompetten vry,
 En laet weten t'alle canten,

Dat het meer dan reden zy,
 Dat Godt alleen moet zijn ghesocht,
 In laeten, doen en lijden,
 Ghy sout genoegh aerbeyden,
 Wiert dit in ons hert gebrocht.

De Siel verclaert Godt alleen te willen soecken.

Op de Wijse: Faut il belle inhumaine. (ofte) Ach Godt gheeft dat den Keyser lanck leeft.

1.
 O Mijn ziel wilt u niet stooren,
 Gy moet van nu voortaan
 Altijdt dit Liedeken hooren,
 Dat ick nu singhen sal gaen,
 Godt alleen, Godt alleen
 Ist, ô ziel, Godt alleen
 Ah, ah, ah, ah, Godt alleen
 Ist, ô ziel, die ick meen.

2.
 'k Wil alles gaen verachten,
 De schepsels zijn te slecht,
 Te leegh zijn die ghedachten,
 Die aen hun zijn ghehecht,
 Godt alleen, Godt alleen,
 Ist, ô ziel, Godt alleen,
 Ah, ah, ah, ah, Godt alleen
 Ist, ô ziel, die ick meen.

3.
 Wegh vreughden en ghenuchten,
 Ghy en vermaeckt my niet,

'k Vind' troost in alle mijn suchten,
 Als ick magh singhen dit liet:
 Godt alleen, Godt alleen,
 Ist, ô ziel, Godt alleen,
 Ah, ah, ah, ah, Godt alleen
 Ist, ô ziel, die ick meen.
 4.

'k Wil my van my ontmaecken
 VVorden mijn selven quyt,
 All' eyghentheyt versaecken,
 Om soo te singhen met vlyt:
 Godt alleen, Godt alleen,
 Ist, ô ziel, Godt alleen,
 Ah, ah, ah, ah, Godt alleen
 Ist, ô ziel, die ick meen.
 5.

Geenen loon, vreught nochte glorie,
 Magh hebben de overhant,
 'k Sal selfs in de victorie
 Singhen gheheel plaisant:
 Godt alleen, Godt alleen,
 Ist, ô ziel, Godt alleen,
 Ah, ah, ah, ah, Godt alleen
 Ist, ô ziel, die ick meen.
 6.

Mijn ziel wilt ghy u voegen,
 En bieden my de handt,
 Om altijdt met ghenoeghen
 Te singhen gheheel volstandt:
 U alleen, u alleen,
 Ist, ô Godt, u alleen,
 Ah, ah, ah, ah, u alleen
 Ist, ô Godt, die ick meen.

Godt ontdeekt de Siel den verborghen gront haerder eygen liefde.

Op de VVijse: Mijn ziel die queelt sy heeft Godt lanck ghesocht. (ofte) Schept goeden moet vrouw Venus poppe goet, (ofte) Het is misluckt, &c.

1. HOe kont ghy lieve ziel dus zijn verduylt,
Siet eens wat datter schuylt,
In't binnenste van u hert,
Hoe daer ghevonden wert
Veel eyghen liefde, wortels vande sonden,
Waer door de liefde Godts wordt seer gheschonden,
Bermerckt eens doch
O ziel, dat groot bedroch.

2. Ghy weet dat ick seer geern neem mijn rust,
In't hert dat s'hemels lust,
En ghy noch d'aerde mint,
Hoe kan ick zijn u vrient,
Tot ydel eer, en gratie van de menschen,

Draeght ghy (hoe wel bedeckt) uws herten wenschen
Dus minde ghy
U selven meer dan my.

3. Ghy laet u voorstaen dat ghy zijt volmaeckt,
Jae schier op't sop gheraeckt,
En staet noch als een kint,
Dat sich op d'aerde vint,
En dat ghy zijt van eyghentheyte gheledicht,
Maer laes ghy zijt ghetroost en wel gevredicht
Als heel den mensch
Hier alles heeft naer wensch.

4. Ghy schynt te zijn ootmoedigh tot den gront,
't En is maer met den mont,
VVant g'hout u vol verstandt,
En soeckt de overhandt,
Discipels die in mijne school verkeerren,
Moeten van my al ander lessen leeren,
Ick ben ghemeijn,
Met die ootmoedigh zijn,

5. Ghy meynt dat g'jeder een goetjonstigh zijt,
 Maer siet hoe haet en nijt,
 Strackx in u hert oprijst,
 Als m'jemandt eert oft prijst,
 Hun gratie soeckt g'in alles te verminderen,
 Ghy leeft als Adams, niet ghelijck Godts kinderen,
 Dus lieve bruyt,
 Schiet Adams cleet eens uyt.

De Siel verwondert haer over de liefde Godts, en pooght haer om met innighe liefde hem weder te beminnen.

Op de VVijse: 't Is lanck ghenoegh vrouw Venus by ghewoont. (ofte) Comt mijn smodts mijn lieffelijcke pry. (ofte) Het trompet liedeken.

1. O JESUS mijnen alderlieftsten vrient,
 Waer heb ick uwe liefde doch verdient,
 Dat ghy my soo minnelijck siet aen,

En u oogh op my wilt slaen,
Wat heeft u hert ghewelt ghedaen,
Om my soo te beminnen,
Van't wonder ben ick neer ghevelt,
Verbaest staen alle mijn sinnen,
Vreest ghy niet Heer dat ick sou
Broos als een riet, zijn onghetrouw,
Maer ghy soeten Heer,
Ghy gheeft weer meer en meer,
Daer ick sien, niet verdien
Uwe gratie.

2. Maer nu u goetheyt u soo seer neer buyght,
Hoe seer ick ben van ontrouw overtuyght,
Mijne ziel vol van oodtmoedigheydt,
D'ontrouw heeft adieu gheseydt,
Hoe seer mijn eyghen liefde quelt,
Jet buyten u te minnen,
Mijn hert heb ick op u ghestelt,
Ick ben verlief van binnen:

Ghy die zijt den Bruydegom mijn,
Sult voor altijdt den liefsten zijn,
Ick gheheel voor dy,
Ghy voor my, ick ben bly,
Dat ick den, liefsten ken,
Vol minnen.

3. U edel vier dat heeft mijn hert gheraect,
Waer door mijn ziel in min gheduerigh blaect,
Dees wereldts woel haer seer vermoeyt,
Die wordt met u min ghevoeyt,
Ghy zijt mijn zielens weerdigh aes,
Mijn eenigh uytvercoren,
Als ghy van my u treckt eylaes,
't Gaet met my al verloren,
Blyft by my, en gaet niet wegh,
Hoort *Iesus* soet, hoort eens wat ick u segh,
Ey en gaet niet deur,
Oft ick treur, ende scheur
Mijn jonck hert, vol smert,

Uyt liefde.

4. Ey comt noch meer, en dickwilder by my,
En maeckt my weer door uwe liefde bly,
En thoont m'altijdt u soet aenschijn,
VVant dan ben ick van alle pijn
Door u ghesicht gheheel ghesont,
't Gaet my dan al verlaeten,
Als ghy my dese gratie jont,
Dat kan my immers baeten,
Sorght ghy voor my, ick behoer u toe,
Ick en sal noyt zijn van u te minnen moe,
VVant al wat ghy doet,
Dat is goet, dat is soet,
Dat is smaeck en vermaeck,
Uyt liefde.

De Siel ghewont zijnde vanden goddelijcken schicht, wenscht te quelen en te sterven van liefde.

Op de Wijse: *Nuict agreable,*

1.

WAt zijn't voor pijnen,
Die vol van plaisier,
My doen verdwijnen,
In een minne vier,
Die my doen sincken,
In dees vrolijkheydt,
Wie comt my schincken
Sulcken soetigheydt.

2.

Wie doet my smilten,
Door dien soeten tuck,
Vol soete stilten,
O wat een gheluck!
Comt my doch naerder,
Alderliefsten com,
Mijnen soeten vader,
Mijnen Bruydegom.

3.

Schiet uyt de straelen
Van u vlamdend' oogh,
Doet in my daelen
Dat hemels verdoogh,
Vergult de schichten,
Daer ghy my mé wont,
Al mijn ghevrichten
Suyvert tot den gront.

4.

Doet my vry quelen
 Door de liefde puer,
 Wilt my ontstelen
 Alle creatuer,
 Op dat ick magh
 Tot u alleen, ô Heer,
 Nacht ende dagh
 Nemen mijnen toekeer.

5.

Quetst my met wonden
 Van u liefde groot,
 'k Sal ongheschonden
 Blijven tot der doot,
 En ick sal treuren,
 Als ick die wordt quijt,
 De doot besueren,
 Soo ghy vluchtigh zijt.

De Siel berooft van't goddelijck licht, is gheraect in een groote duysternisse.

Op de Wijse: Staet verbaest o mensch van't wonder. ofte Van Rosaria.

1.

Wie sou oyt soo duyster nachten,
 In een ziel connen verwachten,
 Godt van u soo seer bemint,
 't Schynt te wesen vol van wonder,
 Dat een ziel in't licht besonder
 Oock haer duysternissen vint.

2.

Ach waer is dat vierigh blaecken,
 Dat snel rollen langhs de kaken,
 Menigh louw en soeten traen,
 Al dat innigh ziels ontluycken
 Ach het is gheheel vergaen.

3.

Ick die eertijts placht te singen
 Doodt noch hel en can my dwinghen,
 Ick min Godt, om Godt alleen,
 Die van Godt dickx wierdt beschoncken,
 Door den minnen tuck schier droncken,
 Ben nu herter dan een steen.

4. Al die goddelijcke straelen

Die Godt over my dé daelen,
 Die inlichtinghs soet ghewelt,
 't Licht dat my schier had verbluystert,
 Is verdwenen en verduystert,
 En ben in den nacht ghestelt.

5.

Dien hemel-rijksten seghen,
 Die ick had voor niet gecregen,
 Ben ick nu eylacen quijt,
 Moeten dan al die ghenuchten
 Goeden Godt voor eeuwich vluchten,
 En ick droevigh zijn altijd.

6.

Eenen liefdens vonck van binnen
 Wilt, die zijt *den* Godt der minnen
 Uyt den Key mijns herten slaen,

Eene strael van u soet wesen
 Can mijn doreve ziel ghenesen,
 En den druck doen heel vergaen.

De Siel doet amoureuse minne-clacht over den uytstel van't ghenieten van't goddelijck Wesen.

Op de Wijse: O liefste lief wanneer sal het wesen. (ofte) Galathè al by haer schaepen.

1. O JESUS soet ô liefsten ghepresen,
 Wanneer sult ghy mijn ziele ghenesen,
 Van alle druck en ongeval,
 Sy sal van enckel droefheydt sterven,
 Moet ick, ô trooster van mijn ziel,
 Noch langher u presentie derven.

2. Mijn herte jaeght naer u uytghelesen,
 Mijn ziele wenscht om by u te wesen,
 Ick sal verdwijnen als den sneeuw,
 Inde middagsche Sonne straelen,
 Soo ick u niet ghenieten kan,

Noch u presentie achter-haelen.

3. Hoe condy soo mijn traenen ghedooghen,
 Sonder die van mijn wanghen te drooghen,
 Ghy die den eenighen trooster zijt,
 Hebt g'in mijn traenen u behaeghen,
 En in mijn suchten u plaisier,
 Is't u ghenucht my t'hooren claeghen.

4. Op u ster-oogh ick met alle mijne krachten,
 Op u soo spelen alle mijn ghedachten,
 Mijn ziel is uyt haer selven heel,
 s'En is in my niet meer te vinden,
 Maer in den gheen die sy lief heeft,
 Dat zijt ghy selfs mijnen beminden.

5. Uwe presentie die is al te wonder,
 U minsaemheden al te besonder,
 Om die te derven sonder pijn,
 O JESUS mijnen uytghelesen,
 Mijns herten, en mijn zielen gront,
 VVenscht innigh om met u te wesen.

De Siel wenscht om de doodt, om Godt te ghenieten, die haer opperste goet is.

Op de Wijse: Plus ie vous voys Philis. (ofte) Geluckigh hondeken. (ofte) Verwijdt ons vry dat wy zijn Godts broot vrienden.

1. O Doodt, ô lieve doodt, soo vol victorie,
Ghy hebt soo menigh Prins en edel Vorst
Snel wegh gheruckt in't middel van hun glorie,
Die noyt en had naer uwe comst ghedorst.
2. Mijn edel ziel hout ghy soo langh in banden,
Aen wien de heele wereldt valt te cleyn,
Ghy cont my voeren aen des hemels stranden,
En siet ghy laet my soo langh ballingh zijn.
3. Onder de beesten, de ghepluymde dieren,
Schynen mijn lieve ziel te doen verwijt,
Siet wy vermoghen door de locht te swieren,
Terwijl dat ghy aen d'aerd ghebonden zijt.
4. Snyt dan den draet af, die my hout ghebonden,
Capt af den boom, daer ick ben aen [gh]eboeyt,

'k En sal niet swichten voor 'k en heb gevonden
Den alderliefstien die m'in liefde voeyt.

De Siel verwillecomt de doodt met vreught des herten.

Op de Wijse: *En sortant de Paris. (ofte) Van den Prins van Orangie.*

1.
SA ras mijn ziel staet op,
My dunckt ick hoor *den* clop,
Van de schoon doodt, staet haestigh op,
En laet die lieve vriendin
Met aller eeren komen in,
Sy is't die ick soo seer bemin.

2.
Sijt willecom lieve doodt,
Al zijt ghy bleeck en bloodt,
Nochtans u heerschappy is groot
Van al ghy meester zijt,
Gy breckt de loopers vanden *den* tijt,
En jeder naer te peerde rijt.

3.
Van Adams tijden af,
Leyt g'jeder een naer't graf,
Om te ontfangen loon oft straf,
U jonstigh oogh is gheblint,
Ghy en siet aen noch vyandt, noch vrient,
Wel die in Godt u comst bemint.

4.

Mijn ballinenschap is uyt,
 Als ghy my d'ooghen sluyt,
 En 't kersken van dagh blaest uyt,
 Om u met boogh en pijl
 Te sien ghewapent met zeysel en bijl,
 Heb ick ghewenscht soo langhe wijl.

5.

O doot gy maeckt my vry
 Van dees mijn slaeverny,
 Mijnen verlosser zijde ghy,
 Com laet met vollen spoet
 Liever te peerde als te voet,
 Af-doen ons reys naer't hooghste goet.

6.

Sijt nu bly, ô mijn ziel,
 Want 't geen u lastigh viel,
 En u gehecht op d'aerde hiel,
 Dat hebben wy nu met vleyt,
 Voor eeuwigheden adieu geseyt
 En gaen by Godt ons saligheyt.

De Siel verblijdt haer over haeren gheluckighen uytganck.

Op de Wijse: *Iesus abandonné.*

1. GHeluckigh, saligh dien dagh,
 Wanneer ick magh, naer al mijn treurigh suchten
 Dit over droef aertrijck ontvluchten,

Waer in mijn ziel ghelijck begraven lagh,
s'Wereldts wellusten en plaisier,
Die niet dan stoppels zijn van't helsche vier,
Die gaen ick voor eeuwigh abandonnéren,
Om voor altijd,
My te transforméren,
Met Godts goddelijckheydt.

2. Adieu, adieu met bly gheschal,
Voor eeuwigh sal, my voor een suyver leven
Uyt liefde Godts worden ghegheven,
Den hoogsten throon, voor't nederighste dal,
Denckt eens hoe het daer wesen magh,
Daer hondert duysent jaer schynt eenen dagh,
De langhe eeuwigheydt sal noyt verdrieten,
Want sonder pijn
Men altijd magh ghenieten,
't Goddelijck aenschijn.

3. Wel aen die noch in het leven zijt,
Verwint den stryt en kranckheydt der natuere,

Den loon daer voor sal eeuwigh dueren,
't Is maer een ooghenblick by d'eeuwigheyt,
Gheluckigh die victorie wint,
Vleesch, duyvel, wereltd aen sijn voeten vint,
Schept goeden moet mijn alderliefste vrienden,
Maeckt dat ick te mael

U naermaels vinden magh in s'hemels sael.

4. En ghy mijn lichaem weest verblijt,
Eenen corten tijdt moet ghy in d'aerde wonen,
Tot dat ghy moet u self verthoonen
In't dal daer ghy van Godt gheroepen zijt,
Om eeuwigh in uwen loon t'ontfaen,
Want ghy den wil van Godt waert onderdaen,
En hebt doorbroken al des vyandts netten,
Adieu, adieu,
Als steken de trompetten,
Sal ick vinden u.

De Siel doet haeren triumphanten intré inden hemel.

Op de VVijse, Trompet, Marin. (ofte) Wat een groote blijtschap onder al de lien.

1.

Steckt nu de trompetten,
Vol van eer en lof,
Wilt in vreughden setten
Heel mijn hemels hof,
Mijn langh verwachte duyfken
Is nu op de reys,
Sy comt heden, binnen treden
Ons paleys.

2.

Allen de vier-wercken
Steckt in vollen brant,
Triumphale Arcken
Recht op t'allen cant,
Roert Chiters en Cimbalen,
Herp, Viol en Luyt,
Doet peck-staecken, vierigh blaecken,
Voor mijn bruyt.

3.

Bereydt de bancketten,
Voor dees langhe feest,
De gulde Saletten,
Elck verciert om't meest,
De silvere Fonteynen,
Laetse borsten uyt,
Menigh keeren, al ter eeren
Van mijn bruyt.

4.

Pluckt nu Lauwer-meyen,
 Lieffelijck en groen,
 Blommekens tusschen beyen,
 Naer s'hemels saisoen,
 Alderhande geuren,
 Blommen ende cruyt,
 Wilt nu strooyen, ende nooyen,
 Mijne bruyt.

5.

Gaet ghy hofsche maeghden
 In u hofsch cieraet,
 Oft u jemandt vraeghden
 Waer ghy henen gaet;
 Seght dat g'in triumph,
 Met Cithers, Herp en Luyt,
 Gaet inhaelen, in ons saelen,
Jesus bruyt.

6.

En ghy edel lieden,
 Borghers van mijn hof,
 Gaet mijn bruyt aenbieden,
 Alle eer en lof,
 Seght dat ick verlanghe,
 Met een hert vol vreught,
 Om te croonen, en te loonen
 Haere deught.

7.

Willecom duysent keeren,
 Comt mijn lieve bruyt,
 In de vreught uws Heeren,
 Al den druck is uyt,
 Comt ontfanght de croone,
 Leeft onsterffelijck,
 Comt regnerén, triumphéren
 Eeuwelijck.

De Siel wordt van Iesus met glorie ghecroont.

Op de Wijse: *La bergue masque. (ofte) Nachtegaeltjen.*

1. Comt vriendinne, bruydt vol minne,
Comt ghy zigt ghebenedijdt,
Inden vrede, die u heden
Wordt voor eeuwich toegheseydt:
Comt mijn schoone, 'k sal u croonen
Met glorie, eer ende vreught,
Want g'in u leven, u hebt begheven
Met al u crachten tot de deught.

2. Eeuwige welden, tot verghelden
van een ooghenblicksche smert,
Puer verblijden, sonder lijden,
U tot loon gheschoncken wert,
Vreught en ghenuchten, sonder suchten,
Sonder bitterheydt noch pijn,
Langh ghenieten, gheen verdrieten
In het wesen, niet in schijn.

3. Gheen nacht-gheesten, noch tempeesten,
 Gheen verlies noch teghenspoet,
 Gheen bestrijden noch benijden,
 Eeuwigh leeft g'hier wel-ghemoet,
 Dit claer schynen, en sal noyt verdwynen,
 Nu noch inder eeuwigheyt,
 Maer bevonden, en verslonden
 In mijn hoogste Majesteyt.

De Siel verhaelt de wellusten en costelijckheydt van het huys des Heeren.

Op de Wijse: *Philis mijn tweede ziel.*

1. GHeen tongh vol aerdigheydt,
 Noch pen vol snelligheydt,
 En heeft beschreven oyt den minsten graet
 Vanden verheven hemel-rijcksten staet,
 Noyt is in s'menschens hert ghedaelt,

Hoe't wesen Godts den hemel heel doorstraelt,
Al woud' ick spreken een heel eeuwigheydt,
'k En had noch't alderminst niet uytgeleyt,

2. Dees stadt die is ghebout

Van puer en louter gout,
De vloersels van dees goddelijcke sael
Is suyver gout, doorschynent als cristael,
De poorten van dees edel stadt
Sijn fijn ghesteent, onprijsbaer groot van schat,
Peirels, Robynen, Esmaragden schoon,
Elck van die blinckt oft waer een hemels throon.

3. Men heeft in dit paleys

Den over-vollen heys,
Al wat men wenscht en Iust dat wordt voldaan,
De schatten en tresoiren open staen,
Den Lust-hof, Boomgaerts en Warandt,
Met aller lust en weldt staen beplant,
Een jeder vlicht met vreught den glorie crans,
Godts Moeder leydt den suyver maeghden dans.

4. Des reuckx voldoeningh is
Sonder ghelijckenis,
Den geur van al de zielens heyligheyt,
Den onbepaelden hemel heel doorspreyt,
d'Inwoonders van dees hemels pleijn
Sy schynen al aen Godt ghelijck te zijn,
Sy swemmen in een alderwelden smaeck,
Als in een zee van alderhandt vermaeck.

5. Men hoort in't hemels hof
Den overblijden lof,
Van Godt en van dat aldersoetste Lam,
Dat om ons saligheyt op d'aerde quam,
Met palm-tacken inde hant,
Men finghter en men looft Godt heel plaisant,
Glorie, lof en alle heerlijkheydt,
Zy onsen Godt tot inder eeuwigheydt.

Rym-Dichten.

DE eeuwich soete vreught des hemels sult ghy erven,
Ist dat ghy hier u vleesch en sinnen wilt versterven,
 Treedt toe, ô lieve ziel, g'en sult niet gaen verkeert,
 Gaet vry langhs dien wegh, die desen *Echo* leert.
Hy leydt u recht tot Godt, en naer het eeuwich leven,
Soo ghy de lessen volgt, die hy u heeft ghegheven:
 Hy thoont den grooten loon, die ghy verkrijghen meught,
 Ist dat ghy schouwt het quadt, en oeffent u in deught.
Den hemel lijdt ghewelt, wilt ghy daer in gheraecken,
Soo moet ghy s'wereldts lust en u natuer versaecken,
 Want niemant wordt ghecroont, dan die ghestreden heeft,
 Sterft hier dan inden tijdt, op dat ghy eeuwich leeft.

By-voeghsel van den selven Autheur.

Een Samen-spraeck der Herders inde Gheboorte Christi.

Op de Wijse: *Ach sucht ghy, sucht ghy noch Celidon.*

Den Engel.

1. HOort herders looft nu met bly gheschal,
Den Schepper van den al,
Ick vercondigh u een tijdingh,
Noyt ghehoort in't aertsche dal,
Want siet in desen stillen nacht
Messias is gheboren,
Die soo langh te voren
Van u ouders is verwacht.

Cloris.

2. Ach *Tyter* wat hoor ick voor een stem,
't Gheluyt ick niet en ken,
Siet de locht is vol van Enghels,
Sy roepen gaet naer Bethlehem,
Want wonder vreught, wat groot jolydt,
Ick hoor de Enghels singhen,

Mijn hert beghint t'ontspringhen,
D'aerde schynt een hemelrijck.

Tyter.

3. Ghebuerken com laet ons schaepkens al,
Ras drijven in den stal,
Wy sullen het kindt gaen soecken,
Dat den mensch verlossen sal;

Cloris.

Neen *Tyter* spoeyt u ras comt aen,
Want die Enghelsche schaeren
Sullen ons vee bewaeren,
Daer sal gheen verloren gaen.

Tyter.

4. *Leander, Philis en Coridon*
Die wonen hier rontom,
Laet s'ons wecken, om Messias
Oock te heeten willecom,
Sa op ghy liens naer Bethlehem,
't Is nu gheen tijdt van slaepen,
Wy in ons eerste waecken,
Sijn vermaent door d'Enghels stem.

Leander.

5. Ach *Cloris* wat vreught, wat bly gheschal,

Hoortmen hier over al,
 Siet wat licht, wat helder straelen,
 Staen daer boven dien stal,
 Nochtans dees wooningh is te slecht,

Philis.

Maer hoe sullen wy dit weten;

Coridon.

Siet ghy eens door de spleten,
 Oft't kinde inde Cribbe leght.

De Moeder.

6. Sus herders en maeckt toch gheen ghetier,
 Comt binnen 't kindt is hier,
 Al leght het en beeft van koude,
 't Is nochtans vol minne-vier,
 Sijn traentjens roepen tot den mensch,
 Sijn hertjen jaeght van binnen,
 Naer uwe weder-minne,
 Want dat is al sijnen wensch.

De Herders.

7. O JESUS waer heeft den mensch verdient,
 Dat ghy hem soo bemint,
 Dese over-groote goetheydt,
 Ons tot weder-liefde dwinght,

Tot teecken van ons liefd' en trou,
 Willen wy bloedt en leven
 Voor u ten besten gheven,
 Als't den noodt vereysschen sou.

De Siel verwondert haer over de goetheydt Christi in sijn Besnijdenisse.

Op de Wijse: *Comt verwondert u ô mensen.*

1. SOeten *Iesus* uytvercoren,
 Wonder is u liefde groot,
 Den armen mensch die was verloren,
 En ghevallen inde doot,
 Maer u goedertiere ooghen
 Sagh den armen sondaer aen,
 Gy en kost dat niet gedoogen,
 Dat u schepsel sou vergaen,
 Wonder soetheydt, uyt puer goetheydt,
 Neemt gy onse menscheyt aen.

2.

Iesu oorspronck van ons leven
 Heer en Schepper van den al,
 Die sien ick hier van koude beven
 Ligghen in een beesten stal,
 Om een arme slaef te soecken,

Comt Godt uyt sijn hemelrijck,
 Laet hem winden inde doecken,
 Wort hier in een Crib gheleyt,
 Kintjen teere, grooten Heere
 Waer is uwe Majesteyt.

3.

Voor den mensch die door de sonden
 Was geworden duyvels kint,
 Wort Godt hier een kint bevonden,
 Siet van vont de liefde vint,
 't Woort dat van al eeuwigheden
 In Godts vaders wesen stont,
 Leyt op strooy, en wort besneden,
 Wort nu voor den mensch ghewont:
 VVeeght met stade, dese daden,
 Siet hoe veer de liefde comt.

Liedeken vande Presentie vande H. Maghet Maria.

Op de VVijse: *Ballet van Comte de Montrè.*

1. MARIA comt tot ons exempel,
 Aen Godt volstant,
 Haer selven presenteren inden tempel,
 Tot een offerhant,
 Om van haer jongh en teere leden,
 Vol oodtmoedigheydt,
 En onderdanigheydt,

Haer selven te besteden
Tot Godts-dienstigheydt.

2.

Ontfanght ô man Godts met verheughen
Dees Maghet teer,
VVant sy seer overgroot is van vermeughen,
By Godt haeren Heer,
Sy is de gulde arck des Heeren,
Van het nieuw verbont,
Die Godt ons heeft ghejont,
Om van ons af te keeren
s'Vyandts boosen vont.

3.

Dees teere Maghet sonder smetten,
Godt een present,
Heeft hy voorschickt, om dat sy sou verpletten
't Hooft van't helsch serpent,
Hy heeft dit Maeghdeken vercoren
Vander eeuwigheyd,
Om dat sou inden tijdt
Uyt haer worden gheboren,
Sijn Soons Majesteyt.

***De Siel verheught haer inde glorieuse Hemelvaert vande alderheylichste
Maghet Maria, ende bidt om haeren bystandt.***

Op de VVijse: *Echo wil ick terghen.*

1.

COmt hemelsche gheesten,
Op dees blyde feeste,
Vervult nu met jolijdt,
Gheheel het aerdtrijck,
Laet hooren, u chooren,
VVilt den lof verkonden,
Van die suyver Maeght,
Die daer sonder sonden,
Godt altijdt behaeght.

2.

Sy comt inghetreden
Met d'olyf van vrede,
Uyt dit aertsche stof,
In het hemels hof,
Sit heden, met reden
Boven d'Enghels chooren,
Op een nieuwen throon,
Om dat sy te voren
Heeft ghebaert Godts Soon.

3.

Nu dan onse Vrouwe,
Alle mijn betrouwe
Is naest Godt op u,
Wilt my hooren nu;
Mijn traenen, vermaenen
U, ô lieve Moeder,
Bidt aen uwen Soon,

Want hy is ons broeder,
En oock onsen loon.

4.

Ick ligh hier ghebonden,
En beswaert met sonden,
In dit traenen dal,
Vol van ongheval,
Ick claeghe, ick vraeghe,
Ick roep met verlanghen,
Heer, ô Heer hoe lanck;
Moet ick noch ghevanghen
Sijn in't vyandts landt.

5.

Breeckt met uwe handen,
Mijne droeve banden,
Maeckt mijn ziele vry,
Van dees slaverny:
'k Sal loven, daer boven,
Als ick sal in glorie
Sijn in 't hemelrijk,
Gheeft my de victorie,
Naer den droeven strijt.

De Siel doet haer meditatie op de droefheyd Christi in het Hofken.

Op de Wijse: Grande princesse. (ofte) Vlucht soeten Iesus, vlucht mijnen beminden.

1. GAet ziel loopt naer den hof van Oliveten,
Uwen tijdt vergeten, by Heer *Iesus* soet,
Die water sweet en bloet,

Hy is alleene, suchten en weenen,
Hy schut en beeft door angst en grooten noot,
Heel sijn ziel en herte,
Is vol smerte,
Droevigh tot der doot.

2. Wel moet het zijn een droefheyf ongemeten,
Die u doet sweeten water ende bloet,
In sulck een overvloet,
O droeve tijden, moet ghy dan lijden,
O Heer die zijt self d'onnooselheydt,
Comt sondighe zielen,
Voor hem knielen,
Thoont hem danckbaerheydt.

3. Berst uyt van traenen ghy versteende ooghen,
Cont ghy ghedooghen, dat den Schepper weent,
En blijven noch versteent,
Leert ziel hier proeven, u te bedroeven,
Cont ghy noch wesen bly door s'werelts vreught,
Als Godt leydt vol vreesse,

Eensaem weese,
Ghy wel weenen meught.

4. Het Leven wordt met eenen kus verraden,
O boose daden! ô verraders mont!
En sinckt ghy niet ten gront,
Sult ghy vernielen, den Godt aller zielen,
Moordaedigh seyt, ghy doodt de eeuwigheydt,
Door't teecken van vreden,
Die ons heden
VVerckt ons saligheydt.

5. Den Heer die wordt als eenen dief gheknevelt,
En neer ghesnevelt, onder dat ghespuys,
Met tieren en ghedruys,
Siet hoe s'hem sleuren, jae schier verscheuren,
Ten waer de liefde, soo en bonden hem
Gheen koorden oft seelen,
Van het g'heelen
Gans Jerusalem.

6. Ach siet ghy wort gesleurt, geslijpt, getrocken,

Met sweerd' en stocken slaen s'hem hier en daer,
Oft hy gheen mensch en waer,
O helsche furie, wat smaet, injurie
Sal lijden noch des vaders eenigh kint,
In het huys van Cayphas,
Als het boos ras
Hem sijn ooghen blind.

7. Ach mocht ick gheven my voor u in banden,
Aen dees vyanden, om te sijn ghedoodt,
Die ben van deughden bloodt,
Ghy die bevonden, wordt sonder sonden,
Blyft in het leven aldersoetsten Heer,
Laet my liever sterven,
Duysent werven,
Als maer eenen keer.

De Siel doet haer meditatie op de Cruysinghe Christi.

Op de VVijse: *Wat gaet den weerden Priester aen.*

1. Ach ziel van rauw en droefheydt smielt,
 Het eeuwigh Leven is gheschonden,
 Godts Soon is ghehackelt en vernielt,
 Als oft hy waer verscheurt van d'honden.

2. Gaet achterhaelt hem 't bloedigh spoor,
 Sal thoonen waer hy heeft ghetreden,
 En stucken vleesch, die hem te voor
 Ghescheurt zijn van sijn teere leden.

3. Hy heeft een doorne croon op't hoofd,
 Van meer dan thien mael seven tacken,
 Dat schoonste wesen is verdooft,
 Vervuylt met fluymen en blauw placken.

4. Sijn lippen blauw, de tanden uyt,
 Sijn wanghen swert, en dick gheswollen,
 Comt siet, ô ziel en lieve bruyt,

Laet traenen-vloet uyt d'ooghen rollen.

5. Men sleurt hem op den bergh Calvaer,
Sijn leden worden uytghetrocken,
Den boom des levens plantmen daer,
Waer Godt ons ziel tot hem wilt locken.

6. Nu hanght ghy daer, ô Godt vol macht,
Waer is de cracht, die d'hel doet beven,
Ach wordt ghy nu ter doodt ghebracht;
Die zijt van alle schepsels 't leven.

7. O gulde Sonne dect u licht,
Laet duysterheydt de aerd' bevanghen,
Den Schepper die u heeft ghesticht,
Wordt tusschen moorders opghehanghen.

8. Den hemel thoont een droefheydt groot,
De aerde beeft, de toetsen scheuren,
En ghy, ô mensch, die dese doot
U leven langh wel moght betreuren.

9. Slaet voor u borst en kent u schult,
Want ghy door u soo groote sonden,

Aen JESUS hebt den kelck ghevult,
Die hy soo bitter heeft ghevonden.

Wordt bethoont dat alle de saecken des wereldts passeren ghelijck eenen droom.

Op de Wijse: *Inde eeuw' van Adams tijden.*

1. LEstmael heb ick wonder dinghen
Ligghen droomen, want my docht
Dat ick d'aerd' wou overspringhen,
En gaen vliegghen door de locht,
Ick drongh t'midden door de wolcken,
Tot verwonderingh der volcken,
Tot dat ick op't lest vernam,
Dat ick in den hemel quam.

2. Ick van vreughden sonderlinghen
Heel vervult, wierp mijn ghesicht,
Om te sien veel wonder dinghen,
't Gheen besluyt dat hemels licht:

Ick versmolt schier in't verblijden,
't Scheen de werelddt my benijden,
'k Vont my weer op d'aerde staen,
Al mijn vreught die was vergaen.

3. Sijnde weer ghestelt op d'aerde,
Wou ick uyt godtvruchtingheydt,
't Minder-broeders cleer aenveerden,
't Welck my wierdt toegheseyt,
Tot mijn vreught wierdt ick ontfanghen,
De grau cap my aenghehanghen,
En dee mijn noviciaet,
Maer de professie quam te laet.

4. 'k Voer daer naer met volle seylen,
Maer ick was seer haest ghelant,
Want den voor-wint blies somwijlen
Aen den Japonnoisen strant,
Daer sagh ick't gheloof floréren,
Spyt des duyvels triumphéren,
Soo menigh vroom Martelaer,

Oft in d'eerste tijden waer.

5. 'k Sagh de marckten vol van staecken,
Cruycen, vieren en schavot,
'k Stont en vlamde om te g'raecken
By Godts vrienden in het hof,
'k Wierdt ghevanghen en verwesen,
Om levend' verbrant te wesen,
Soo dat het my docht voorwaer,
Dat ick was Godts Martelaer.

6. Hier naer wierdt ick opghenomen
Tot het weerdigh Priesterschap,
'k Was van vreught schier inghenomen,
Siende my op desen trap,
'k Wierdt ghewijt, ghesalft gheschoren,
Groot gheluck scheen my gheboren,
Maer ten quam my niet te pas,
Mits het maer een droom en was.

7. Leert ô mensch dat d'aertsche saecken,
Oft in droom is, oft in't zijn,

Al op een manier vermaecken,
Want sy niet lanckduerigh zijn,
't Sijn al droomen en comedie,
Oft wel eer een droef tragedie,
Die sijn act heeft wel ghedaen,
Sal van Godt den prijs ontfaen.

FINIS.

De Tafel Van den inhoud der Liedekens.

Godtvruchtighe intentie des Autheurs. fol. 16

De Siel ghestelt ende woestijn van dese werelt, beweent haer ballinchschap, en soeckt troost by den Echo dieer plaets.

De Siel wenscht ontbonden te sijn, maer de goddelijcke inspraeck onderwijst haer (by form van Echo) het Cruys te beminnen.

De Siel aenbidt het Cruys Christi, en vraeght ghesterckt te worden door de vrucht des levens.

De Siel wenscht om de vreught des hemels te ghenieten, maer wordt door de goddelijcke inspraeck onderwesen, haer te begheven tot het uytroyen der ghebreken, en het beoeffenen der deughden.

De Siel seght adieu aen den sinnelijcken mensch.

De Siel overdenckt de scherpe rekeninghe die ghevraeght sal worden vanden verloren tijdt.

De Siel kent dat eer, rijckdom en wellusten vol ellenden, bitterheydt en perijckel der sielen is.

- De Siel wordt vermaent de wereltd te verlaeten.* fol. 34
- De Siel neemt haer af-scheyt vande wereltd en seght eeuwich adieu.* fol. 35
- Samen spraeck tusschen de Siel en de wereltd.* fol. 37
- De Siel veracht de werelt, en glorieert dat sijse verlaeten heeft.* fol. 38
- De Siel wordt gheleert de verganckelijckheyd der aertsche saecken.* fol. 39
- De Siel verweckt haer selven gheen creatueren aen te hanghen, en verclaert hun oorlogh.* fol. 41
- De Siel de wereltd verlaeten hebbende, comt Iesus haer versoecken tot sijn bruydt, die sy oock haer trouw gheeft.* fol. 42
- De Siel verweckt haer selven om Godt, en sijns treck vlijtigh te volghen.* fol. 44
- Iesus schrijft de Siel voor sijn goddelijcke wetten en regels.* fol. 46
- De Siel ontfanght met danckbaerheyd de goddelijcke leeringhe.* fol. 48
- De Siel beclaeght haer dat sy Godt soo langh inde creatueren heeft ghesocht.* fol. 49
- De Siel vraeght redens, waerom Godt, voor den mensch, soo veel heeft gheleden hoe sy hem sal danckbaer wesen en wordt gheleert tot oodtmoedigheyd.* fol. 51

*Christus thoont aen de Siel dat sy moet fol. 53
gaen door den wegh van een grondighe
verloogheninghe haer selfs oft dat sy wilt
tot sijn vereeninghe gheraecken.*

*De Siel beweeght sijnde door de leeringhe fol. 55
Christi, prijst de deught van
oedmoedigheydt.*

*De Siel verkiest verworpen te sijn in het fol. 57
huys des Heeren.*

*De Siel vernedert haer tot inden diepsten fol. 58
gront haerder nietheydt, ende wort van
Godt verheven tot sijn innighste
gemeynsaemheydt.*

*De Siel verclaert haer groot gheluck, in fol. 62
het derven van de schepsels, en haer selfs
vernielinghe.*

*De Siel seght Godt toe de uysterste fol. 63
ghetrouwicheydt, ende gheeft haer over
in sijn goddelijcke bestieringhe.*

*De Siel wordt van Godt straffelijck fol. 65
berispt over haer onghetrouwicheydt.*

*De Siel verweckt haer selven om aen haer fol. 68
selven en heel de wereltd doot te wesen,
met Christus gecruyst te sijn, ende daer
in te gloriëren.*

*De Siel beclaeght haer verlaeten te sijn fol. 70
vande goddelijcke teghenwoordigheydt.*

De Siel gheeft haer over tot het lijden. fol. 72

*De Siel verthoonende haer groote fol. 74
verlaetinghe, wordt van Godt versterckt.*

*De Siel verclaert haer uysterste desolatie, fol. 76
en vreesse der sonden en versoect godts
hulpe.*

*Godt verthoont hem tegenwoordigh te fol. 77
sijn in haer tribulatie.*

*De Siel wordt ghetroost en onderwesen fol. 79
in haer innendighe afflictien.*

*De Siel met innigher verlanghen wenscht fol. 82
om te sterven.*

*De Siel wordt gheleert dat sy moet fol. 83
trachten naer de gheestelijcke doodt.*

*De Siel door minnelijcke versuchtinghe fol. 85
wenscht van Iesus onderwesen te worden.*

*De Siel wordt gheleert tot de inwendighe fol. 86
conversatie.*

*De Siel prijst den verheven staet der fol. 87
inwendige conversatie.*

Samen spraeck tusschen Iesus en de Siel. fol. 89

*Iesus doet de Siel minnelijck ghedencken fol. 90
haer groote verbintnisse*

*De Siel doet aen Godt offerhande van fol. 92
haer herte.*

*De Siel beclaeght haer dat Godt alleen fol. 94
soo weynigh wort gesocht.*

De Siel verclaert Godt alleen te willen soecken. fol. 96

Godt ontdeckt de ziel den verborghen gront haerder eyghen liefde. fol. 98

De Siel verwondert haer over de liefde Godts, en pooght haer om met innighe liefde hem weder te beminnen. fol. 100

De Siel ghewont zijnde vanden goddelijcken schicht, wenscht te quelen en te sterven van liefde. fol. 104

De Siel berooft van't goddelijck licht, is gheraeckt in een groote duysternisse. fol. 105

De Siel doet amoureuse minne-clacht over den uytstel van't ghenieten van't goddelijck wesen. fol. 107

De Siel wenscht om de doodt om Godt te ghenieten, die haer opperste goet is. fol. 109

De Siel verwillecomt de doodt met vreught des herten. fol. 110

De Siel verblijt haer over haeren gheluckighen uytganck. fol. 111

De Siel doet haeren triumphanten intrè inden hemel. fol. 114

De Siel wordt van Iesus met glorie ghecroont. fol. 116

De Siel verhaelt de wellusten en costelijckheydt van het huys des Heeren. fol. 117

By-Voechsel.

*Een samen spraeck der Herderkens inde fol. 121
geboorte Christi.*

*De Siel verwondert haer over de fol. 124
goetheydt Christi in sijn Besnijdenisse*

*Liedeken vande Presentie vande H. fol. 125
Maghet Maria.*

*De Siel verheught haer inde glorieuse fol. 127
Hemelvaert vande alderheylighste
Maghet Maria.*

*De Siel doet haer meditatie op de fol. 128
droefheydt Christi in het Hofken.*

*De Siel doet haer meditatie op de fol. 132
cruysinghe Christi.*

*Wordt bethoont dat alle de saecken des fol. 134
wereldts passeren ghelijck eenen droom*

FINIS.

Vidit A. Hoefslach L.C.